

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
välisleping
algtekst
10.10.2000
RT II 2000, 15, 92

Narkootiliste ja psühhotropsete ainete ebaseadusliku ringluse vastane Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioon

Vastu võetud 19.12.1988

(õ)31.07.09 13:25

[Konventsiooni ratifitseerimise seadus](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

Konventsiooni osalisriigid,

olles sügavalt mures inimeste tervist ja heaolu oluliselt kahjustavate ning ühiskonna majanduslikele, kultuurilistele ja poliitilistele alustele negatiivset mõju avaldavate narkootiliste ja psühhotropsete ainete ebaseadusliku tootmise, nõudluse, ringluse ulatuse ning selle suurenemise pärast,

olles samuti sügavalt mures selle pärast, et järjest suureneb narkootiliste ja psühhotropsete ainete ebaseaduslik ringlus eri sotsiaalsetes rühmades, ja eriti selle pärast, et paljudes maailma piirkondades kasutatakse ebaseaduslike narkootiliste ja psühhotropsete ainete tarbijatena lapsi ning ekspluateeritakse neid ebaseaduslikus tootmises ja kauplemises, mis kujutab endast ettearvamatut ohtu,

tunnistades, et nimetatud ainete ebaseaduslik ringlus ja sellega seotud organiseeritud kuritegevus on omavahel seotud ning et see õhustab seaduslikku majandust ja ohustab riikide stabiilsust, julgeolekut ja suveräänsust,

tunnistades samuti, et ebaseaduslik ringlus on rahvusvaheline kuritegevus, mille tõkestamine nõuab esmajärjekorras viivitamatut tähelepanu,

mõistes, et ebaseaduslikust ringlusest saadakse suurt tulu, mis võimaldab hargmaistel kuritegelikel ühendustel imbuda valitsusstruktuuridesse, seaduslikku kaubandusse, finantstegevusse ja kõikidesse ühiskonnakihtidesse ning laostada ja korrumpeerida neid,

olles kindlalt otsustanud jätta ebaseadusliku ringlusega seotud isikud ilma kuritegelikul teel saadud tulust ja kõrvaldada sellega nende peamine tegutsemismotiiv,

taotlede narkootiliste ja psühhotropsete ainete kuritarvitamise probleemi algpõhjuste, sealhulgas selliste vahendite ja ainete ebaseadusliku nõudluse ning ebaseaduslikust ringlusest saadavate määratute tulude kõrvaldamist,

leides, et on vaja kehtestada järelevalvemeetmeid mõningate ainete, sealhulgas narkootiliste ja psühhotropsete ainete valmistamisel kasutatavate lähteainete, keemiliste ainete ja lahustite üle, mille kerge kättesaadavus on põhjustanud narkootiliste ja psühhotropsete ainete salajase valmistamise kasvu,

taotlede rahvusvahelise koostöö parandamist, et tõkestada meritsi toimuvat ebaseaduslikku ringlust,

tunnistades, et ebaseadusliku ringluse lõpetamine on kõigi riikide ühine kohustus ning et selleks on vaja koordineeritud tegutseda rahvusvahelise koostöö raames,

tunnustades Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni pädevust narkootiliste ja psühhotropsete ainete kontrolli valdkonnas ning soovides, et rahvusvahelise kontrolli asutused tegutseksid selle organisatsiooni raames,

kinnitades veel kord seniste narkootilisi ja psühhotropseid aineid käsitlevate lepingute põhimõtteid ja nendes ettenähtud kontrollsüsteemi,

tunnistades vajadust tugevdada ja täiustada meetmeid, mis on narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse ning sellest tulenevate raskete tagajärgede vähendamiseks võetud vastavalt 1961. aasta narkootiliste ainete ühtsele konventsioonile, 1961. aasta muudetud konventsioonile (muudetud 1972. aasta protokolliga muudatuste kohta 1961. aasta narkootiliste ainete ühtses konventsioonis) ja 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsioonile,

tunnistades samuti, et narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse kui rahvusvahelise kuritegevuse tõkestamiseks on vaja rakendada tõhusamaid õigusabinõusid kriminaalasjadega seotud rahvusvahelise õigusala koostöö tegemiseks,

soovides sõlmida tõhusalt toimiva ja laiahaardelise rahvusvahelise konventsiooni just narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastu, arvestades eelkõige neid probleemi aspekte, mida narkootiliste ja psühhotroopsete ainete kohta seni sõlmitud lepingud ei käsitle,

on kokku leppinud järgmises.

Artikkel 1. Mõisted

Kui konventsioonis ei osutata muule või selle mõte ei nõua teisiti, kasutatakse konventsioonis järgmisi mõisteid:

a) komitee – Rahvusvaheline Narkootikumikontrolli Komitee, mis on asutatud võttes aluseks 1961. aasta narkootiliste ainete ühtse konventsiooni ja 1961. aasta muudetud konventsiooni (muudetud 1972. aasta protokolliga muudatuste kohta 1961. aasta narkootiliste ainete ühtses konventsioonis);

b) kanepitaim – taim *Cannabis*'e perekonnast;

c) kokapõõsas – taim *Erythroxylum*'i perekonnast;

d) kaubavedaja – füüsiline isik või avalik-õiguslik, eraõiguslik või muu juriidiline isik, kes tegeleb inimeste, kauba või posti veoga hüvitise, rendi või muu tasu eest;

e) komisjon – Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Majandus- ja Sotsiaalnõukogu narkootiliste ainete komisjon;

f) erikonfiskeerimine – lõplik omandist ilmajätmine kohtu või muu pädeva ametiasutuse otsuse alusel, teataval juhutel ka äravõtmine;

g) kontrolltärne – meetod, mille puhul pädevate ametiasutuste teadmisel ja nende järelevalve all lubatakse ühe või mitme riigi territooriumile ebaseaduslike või kahtlust äratavate narkootiliste ja psühhotroopsete, käesolevale konventsioonile lisatud I või II nimekirja kantud ainete või neid asendavate ainete saadetiste eksporti, transiiti või impordi, selleks et välja selgitada käesoleva konventsiooni artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud teo toimepanemises osalevad isikud;

h) 1961. aasta konventsioon – 1961. aasta narkootiliste ainete ühtne konventsioon;

i) 1961. aasta muudetud konventsioon – 1961. aasta narkootiliste ainete ühtne konventsioon, mida on muudetud 1972. aasta protokolliga muudatuste kohta 1961. aasta narkootiliste ainete ühtses konventsioonis;

j) 1971. aasta konventsioon – 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsioon;

k) nõukogu – Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Majandus- ja Sotsiaalnõukogu;

l) keelumärke tegemine või arestimine – ajutine omandi üleandmise, ülemineku, käsutamise või ümberpaigutamise keeld või ajutine valve või omandi kontrolli alla võtmine kohtu või muu pädeva ametiasutuse otsuse alusel;

m) ebaseaduslik ringlus – käesoleva konventsiooni artikli 3 lõigetes 1 ja 2 osutatud õigusrikkumised;

n) narkootiline aine – looduslik või sünteetiline aine, mis on kantud 1961. aasta narkootiliste ainete ühtse konventsiooni ja 1961. aasta muudetud konventsiooni I või II nimekirja;

o) unimagun – taim *Papaver somniferum* L. liigist;

p) tulud – mis tahes vara, mis on otseselt või kaudselt saadud või omandatud artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud teoga;

q) vara – igasugune vara, nii kehaline kui kehatu, nii kinnis- kui vallasvara, nii materiaalne kui mittemateriaalne, samuti sellise vara omamis- või selles osalemise õigust tunnistavad õigusaktid või juriidilised dokumendid;

r) psühhotroopne aine – looduslik või sünteetiline aine või looduslik materjal, mis on kantud 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsiooni I, II, III või IV nimekirja;

s) peasekretär – Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär;

t) I nimekirja ja II nimekirja – käesolevale konventsioonile lisatud nummerdatud aineloetelud, millesse aeg-ajalt võidakse teha muudatusi vastavalt artiklile 12;

u) transiitriik – riik, mille territooriumi kaudu liiguvad narkootilised ja psühhotroopsed ained ning I ja II nimekirja kantud ained, kuid mis ei ole selliste ainete päritolu- või sihtkoht.

Artikkel 2. Konventsiooni reguleerimisala

1. Konventsiooni eesmärk on edendada osalisriikide koostööd mitmesuguste rahvusvahelise ulatusega narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse probleemide tõhusamaks lahendamiseks. Täites konventsioonist tulenevaid kohustusi, võtavad osalisriigid kooskõlas oma riigi õiguse põhisätetega seadusandlikke ja haldus- ning muid asjakohaseid meetmeid.

2. Osalisriigid täidavad konventsioonist tulenevaid kohustusi riikide suveräänsuse võrdõiguslikkuse ja territoriaalse puutumatus ning teiste riikide siseasjadesse mittesekkkumise põhimõtet järgides.

3. Ükski osalisriik ei teosta teise osalisriigi territooriumil jurisdiktsiooni ega täida neid funktsioone, mis teise osalisriigi siseriikliku õiguse kohaselt kuuluvad eranditult tema pädevusse.

Artikkel 3. Õigusrikkumised ja karistused

1. Iga osalisriik võtab vajalikud meetmed, mis võimaldaksid vastavalt siseriiklikule õigusele tunnistada kuritegudeks järgmised tahtlikult toime pandud teod:

- a) i) 1961. aasta konventsiooni, 1961. aasta muudetud konventsiooni või 1971. aasta konventsiooni sätteid rikkudes narkootilise või psühhotroopse aine tootmine, valmistamine, ekstraheerimine, ettevalmistamine, pakkumine, müügiks pakkumine, turustamine, müük, kättetoimetamine mis tahes tingimustel, vahendamine, edasisaatmine, transiit, vedu, import või eksport;
- ii) 1961. aasta konventsiooni ja 1961. aasta muudetud konventsiooni rikkudes unimaguna, kokapõõsa või kanepitaime kasvatamine narkootiliste ainete tootmiseks;
- iii) igasuguse narkootilise või psühhotroopse aine hoidmine või ostmine alapunktis i nimetatud tegevuseks;
- iv) seadmete, materjalide või I ja II nimekirjas loetletud ainete valmistamine, vedu või turustamine, kui on teada, et need on mõeldud narkootilisi või psühhotroopseid aineid sisaldavate taimede ebaseaduslikuks kasvatamiseks, selliste ainete tootmiseks või valmistamiseks;
- v) alapunktides i, ii, iii või iv loetletud õigusrikkumiste organiseerimine, juhtimine või rahastamine;
- b) i) vara üleminek või üleandmine, kui on teada, et vara on saadud punktis a) nimetatud õigusrikkumise teel või sellises õigusrikkumises osalemise teel, selleks et varjata või hoida saladuses vara ebaseaduslikku päritolu või abistada niisuguse õigusrikkumisega seotud isikut, et ta saaks hoiduda vastutusest oma tegude eest;
- ii) vara omamise või sellega seotud õiguste tõelise olemuse, vara päritolu, asukoha, paigutamise ja käsutamise varjamine või saladuses hoidmine, kui on teada, et vara on saadud punktis a) nimetatud õigusrikkumise teel või sellises õigusrikkumises osalemise teel;
- c) võttes arvesse oma põhiseaduslike põhimõtteid ja õigussüsteemi põhiprintsiipe:
 - i) vara omandamine, omamine või kasutamine, kui seda saades on teada, et see on saadud punktis a) nimetatud õigusrikkumise teel või sellises õigusrikkumises osalemise teel;
 - ii) seadmete, materjalide või I ja II nimekirjas loetletud ainete valdamine, kui on teada, et neid kasutatakse või kavatakse kasutada narkootilisi või psühhotroopseid aineid sisaldavate taimede ebaseaduslikuks kasvatamiseks, selliste ainete tootmiseks või valmistamiseks;
 - iii) muude vahendite kasutamine, et avalikult õhutada või kallutada käesoleva artikli kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud tegu toime panema või narkootilisi või psühhotroopseid aineid kasutama;
 - iv) käesoleva artikli kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud tegu või õigusrikkumiskatses osalemine, õigusrikkumisega seotus või õigusrikkumisele kaasaaitamine, õigusrikkumisele kallutamine, õigusrikkumise soodustamine ja õigusrikkumiseks nõu andmine.

2. Oma põhiseaduslike põhimõtteid ja õigussüsteemi põhiprintsiipe arvestades võtab osalisriik vajalikke meetmeid, et oma siseriikliku õiguse kohaselt tunnistada teo tahtliku toimepanemise korral õigusrikkumiseks mis tahes narkootilise või psühhotroopse aine hoidmine, hankimine või kasvatamine isiklikuks otstarbeks, mis on vastuolus 1961. aasta konventsiooni, 1961. aasta muudetud konventsiooni või 1971. aasta konventsiooni sätetega.

3. Teadmist, tahtlust või eesmärki võib pidada lõikes 1 osutatud õigusrikkumise koosseisuliseks tunnuseks teo objektiivsete faktiliste asjaolude põhjal.

4. a) Arvestades lõike 1 kohaselt õigusrikkumisteks tunnistatud tegude raskust, näeb iga osalisriik nende toimepanemise eest ette vangistuse või muu vabadust piirava meetme, trahvi ja erikonfiskeerimise.

b) Peale süüdimõistmise või karistuse võivad osalisriigid lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud teo eest õigusrikkujale ette näha ravi, kasvatusasutusse paigutamise, sellele järgneva hoolduse, rehabilitatsiooni või sotsiaalse taaskohanemise.

c) Eelmistest punktidest olenemata võib osalisriik kergema õigusrikkumise korral näha süüdimõistmise või karistuse alternatiividena ette kasvatusasutusse paigutamise, rehabilitatsiooni või sotsiaalse taaskohanemise, narkomaanist õigusrikkuja ravi ja sellele järgneva hoolduse.

d) Süüdimõistmise või karistuse asemel või süüdimõistmisele või karistusele lisaks võib osalisriik lõike 2 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistanud teo eest näha õigusrikkujale ette ravi, kasvatusasutusse paigutamise, ravijärgse hoolduse, rehabilitatsiooni ja sotsiaalse taaskohanemise.

5. Osalisriik tagab, et tema kohtud ja teised õigusemõistmiseks pädevad ametiasutused arvestavad lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistanud teo puhul raskendavatena asjaoludena järgmisi fakte:

- a) osalemine õigusrikkumise toimepanemises organiseeritud kuritegeliku ühenduse liikmena;
- b) osalemine mõnes muus rahvusvahelises organiseeritud kuritegevuses;
- c) osalemine muus ebaseaduslikus tegevuses, mida on soodustanud kõnealuse õigusrikkumise toimepanek;
- d) õigusrikkumise toimepanemine vägivalda või relva kasutades;
- e) õigusrikkuja on ametiisik ja kõnealune õigusrikkumine on seotud tema ametiseisundiga;
- f) alaealise kaasatõmbamine või ärakasutamise;
- g) õigusrikkumine on toime pandud kinnipidamisasutuses, õigusrikkumine on toime pandud õppe- või teenindusasutuses või nende vahetus läheduses või muus kohas, mida õpilased ja üliõpilased kasutavad õppe-, spordi- ja muuks ühistegevuseks;
- h) isik on varem süüdi mõistetud, eriti sama laadi õigusrikkumise eest kas välisriigis või oma riigis, niipalju kui seda võimaldab osalisriigi siseriiklik õigus.

6. Osalisriik püüab tagada, et siseriikliku õiguse alusel otsustamisõigust andvaid juriidilisi volitusi kasutatakse isikute kriminaalvastutusele võtmiseks käesoleva artikli kohaselt õigusrikkumiseks tunnistanud teo eest, et saavutada õiguskaitsemeetmete maksimaalne tõhusus nende õigusrikkumiste suhtes, ja arvestades vajadust takistada selliste õigusrikkumiste toimepanekut.

7. Osalisriik tagab, et tema kohtud või teised pädevad ametiasutused arvestavad lõikes 1 loetletud õigusrikkumiste raskust ja lõikes 5 loetletud asjaolusid, kui nad otsustavad sellise õigusrikkumise eest süüdi mõistetud isiku ennetähtaegset või tingimisi ennetähtaegset karistusest vabastamist.

8. Vajaduse korral kehtestab osalisriik oma siseriiklikus õiguses igasuguse lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistanud teo eest kriminaalvastutusele võtmiseks aegumistähtaja ja pikemad aegumistähtjad, kui oletatav õigusrikkuja hoiab õigusemõistmisest kõrvale.

9. Osalisriik võtab oma õigussüsteemile kohaseid meetmeid, et tagada oma territooriumil viibiva lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistanud teo toimepanemises süüdistatava või selle eest süüdi mõistetud isiku kohalolek kriminaalmenetluses.

10. Mõjutamata osalisriikide põhiseaduslikke piiranguid ja põhilisi siseriiklikke seadusi, ei käsitata osalisriikide koostöö nimel käesoleva konventsiooni, eriti artiklite 5, 6, 7 ja 9 alusel, käesoleva artikli kohaselt õigusrikkumiseks tunnistanud tegu finants- või poliitilise õigusrikkumisena või poliitilistel motiividel toimepandud õigusrikkumisena.

11. Käesolev artikkel ei muuda põhimõtet, et selles nimetatud õigusrikkumisi peab iga osalisriik kirjeldama siseriiklikus õiguses ning et neid menetletakse ja nende eest karistatakse osalisriigi seaduste kohaselt.

Artikkel 4. Jurisdiktsioon

1. Osalisriik:

- a) võtab vajalikke meetmeid oma jurisdiktsiooni kehtestamiseks artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistanud teo suhtes, kui:
 - i) õigusrikkumine on toime pandud tema territooriumil;
 - ii) õigusrikkumine on toime pandud õigusrikkumise toimepaneku ajal tema lippu kandva laeva või tema seaduste alusel registreeritud õhusõiduki pardal;
- b) võib võtta selliseid meetmeid, mis on vajalikud oma jurisdiktsiooni kehtestamiseks artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistanud teo suhtes, kui:
 - i) õigusrikkumise on toime pannud tema riigi kodanik või isik, kes alaliselt elab tema territooriumil;
 - ii) õigusrikkumine on toime pandud selle laeva pardal, kus see osalisriik on saanud loa teostada artiklis 17 ettenähtud toiminguid, tingimusel et niisugune jurisdiktsioon toimub ainult nimetatud artikli lõigetes 4 ja 9 nimetatud kokkulepete või lepingute alusel;
 - iii) õigusrikkumine on üks artikli 3 lõike 1 punkti 1 alalpunktis 1.1.1 nimetatud õigusrikkumistest ning on toime pandud väljaspool tema territooriumi, selleks et edaspidi toime panna tema territooriumil artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistanud tegu.

2. Osalisriik:

- a) võtab vajalikke meetmeid, et kehtestada oma jurisdiktsioon tegude suhtes, mida ta on artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistanud, kui oletatav õigusrikkuja viibib tema territooriumil ning ta ei anna teda teisele osalisriigile välja seepärast, et asjassepuutuv õigusrikkumine oli toime pandud:
 - i) tema territooriumil või õigusrikkumise toimepaneku ajal tema lippu kandva laeva või tema seaduste alusel registreeritud õhusõiduki pardal;
 - ii) tema riigi kodaniku poolt;

b) võib võtta vajalikke meetmeid, et kehtestada oma jurisdiktsioon teo suhtes, mida ta on artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistanud, kui oletatav õigusrikkuja viibib tema territooriumil ja ta ei anna teda teisele osalisriigile välja.

3. Konventsioon ei välista mitte mingisuguse kriminaaljurisdiktsiooni teostamist, mille osalisriik on kehtestanud oma siseriikliku õiguse kohaselt.

Artikkel 5. Erikonfiskeerimine

1. Osalisriik võtab vajalikke meetmeid, et erikonfiskeerida:

a) artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud teoga saadud tulu või vara, mille maksumus vastab sellistele tuludele;

b) narkootilisi ja psühhotroopseid aineid, materjale ja varustust või teisi vahendeid, mida kasutatakse või mida kavatakse kasutada mingil viisil artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud teo toimepanemisel.

2. Osalisriik võtab vajalikke meetmeid, et tema pädevad ametiasutused võiksid kindlaks määrata, välja selgitada ja teha keelumärke või arestida võimalikuks erikonfiskeerimiseks tulud, vara, vahendid või muud lõikes 1 nimetatud esemed.

3. Käesolevas artiklis nimetatud meetmete elluviimiseks volitab osalisriik oma kohtuid või teisi pädevaid ametiasutusi andma määruisi panga-, finants- või äridokumentide esitamise või arestimise kohta. Osalisriik ei keeldu pangasaladuse hoidmise põhjusel tegutsemast käesoleva lõike kohaselt.

4. a) Käesoleva artikli alusel taotluse saamisel teiselt osalisriigilt, kelle jurisdiktsioonile allub artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud tegu, esitab see osalisriik, kelle territooriumil asuvad lõikes 1 nimetatud tulud, vara, vahendid või mis tahes muud esemed:

i) oma pädevatele ametiasutustele taotluse, et saada erikonfiskeerimismäärus, ning sellise määruse andmise korral täidab selle; või

ii) oma pädevatele ametiasutustele erikonfiskeerimismääruse, mille on andnud lõike 1 kohaselt taotluse esitanud osalisriik, et täita see taotluses märgitud ulatuses ja osas, mis käsitleb taotluse saanud osalisriigi territooriumil asuvaid tulusid, vara, vahendeid või mis tahes muid lõikes 1 nimetatud esemeid.

b) Käesoleva artikli alusel aotluse saamisel teiselt osalisriigilt, kelle jurisdiktsioonile allub artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud tegu, võtab taotluse saanud osalisriik meetmed lõikes 1 nimetatud tulude, vara, vahendite või mis tahes muude esemete kindlakstegemiseks, väljaselgitamiseks ja nende keelumärke tegemiseks või nende arestimiseks võimaliku erikonfiskeerimise eesmärgil taotluse esitanud või vastavalt taotlusele käesoleva lõike punkti a) alusel taotluse saanud osalisriigi määruse alusel.

c) Punktides a) ja b) ettenähtud otsused või meetmed võtab taotluse saanud osalisriik tarvitusele vastavuses oma siseriiklike seaduste sätetega ja oma menetlusnormidega või kahepoolsete või mitmepoolsete lepingute või kokkulepetega, mis võivad teda siduda taotluse esitanud osalisriigiga.

d) Artikli 7 lõigete 6–19 sätteid kohaldatakse *mutatis mutandis*. Lisaks artikli 7 lõikes 10 märgitud informatsioonile peab käesoleva artikli alusel esitatud taotluses sisalduma:

i) punkti a) alapunktis i) ettenähtud taotluse puhul erikonfiskeerimisele kuuluva vara kirjeldus ja tehilolude kirjeldus, millele taotluse esitanud osalisriik tugineb ning millest piisaks taotluse saanud osalisriigile määruse tegemiseks tema siseriikliku õiguse kohaselt;

ii) punkti a) alapunktis ii) ettenähtud taotluse puhul taotluse esitanud osalisriigi antud ja taotluse aluseks oleva erikonfiskeerimismääruse seadustele vastav koopia, tehilolude kirjeldus ja määruse nõutava täitmise ulatuse kohta käiv informatsioon;

iii) punktis b) ettenähtud taotluse puhul nõutavate meetmete ja nende tehilolude kirjeldus, millele taotluse esitanud osalisriik tugineb.

e) Osalisriik esitab peasekretärile oma seaduste ja teiste õigusaktide tekstid, mis tagavad käesoleva lõike sätete täitmise, samuti selliste seaduste ja õigusaktide edaspidiste muudatuste tekstid.

f) Kui mõni osalisriik soovib punktides a) ja b) nimetatud meetmete rakendamise tingimuseks seada vastava lepingu olemasolu, siis käsitab see osalisriik käesolevat konventsiooni vajaliku ja piisava alusena.

g) Osalisriigid püüavad sõlmida kahe- või mitmepoolseid lepinguid või kokkuleppeid käesoleva artikli kohase rahvusvahelise koostöö tõhustamiseks.

5. a) Lõike 1 või 4 alusel käsutab tulud või vara erikonfiskeerinud osalisriik neid oma siseriiklike seaduste ja haldusmenetluste kohaselt.

b) Tegutsedes teise osalisriigi taotlusel käesoleva artikli kohaselt võib osalisriik kaaluda võimalust sõlmida kokkuleppeid, et:

i) anda nende tulude või vara või tulude ja vara või nende olulise osa realiseerimise teel saadud vahendite väärtus üle narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse ja nende kuritarvitamise vastu võitlemise valitsustevahelistele asutustele;

ii) jagada selliste tulude või vara müügist saadud tulu, vara või vahendid regulaarselt või ühekordselt teise osalisriigiga tema siseriiklike seaduste, haldusmenetluste või selleks sõlmitud kahe- või mitmepoolsete kokkulepete kohaselt.

6. a) Kui tulud on ümber kujundatud või teistsuguseks varaks muudetud, siis rakendatakse tulude asemel sellise vara suhtes käesolevas artiklis nimetatud meetmeid.
- b) Kui tulud on lisatud seaduslikest allikatest saadud varale, siis tuleb selline vara erikonfiskeerida nende lisandunud tulude väärtusele vastavas mahus, ilma et see piiraks ükskõik milliseid arestimist või keelumärke tegemist käsitlevaid volitusi.
- c) Sissetulekute või muu lisaraha suhtes, mis on saadud:
 - i) tuludest,
 - ii) varast, milleks on ümber kujundatud või muudetud tulud, või
 - iii) varast koos sellele lisandunud tuludega,rakendatakse käesolevas artiklis osutatud meetmeid samasugusel viisil ja ulatuses nagu tuludegi suhtes.
7. Osalisriik võib kaaluda võimalust kanda arvatavate tulude või muu erikonfiskeerimisele kuuluva vara päritolu seaduslikkuse tõendamise kohustus üle niivõrd, kui võrd selline tegevus on tema siseriikliku õiguse põhimõtete ja kohtu- või muu menetluse kohane.
8. Käesoleva artikli sätteid ei piira mingil viisil kolmandate heausksete osalisriikide õigusi.
9. Käesolev artikkel ei muuda põhimõtet, et siin nimetatud meetmeid määratletakse ja rakendatakse ellu osalisriigi siseriikliku õiguse sätete kohaselt.

Artikkel 6. Väljaandmine

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse õigusrikkumiste suhtes, mida osalisriigid on artikli 3 lõike 1 kohaselt tunnistanud.
2. Iga õigusrikkumine, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit, tuleb lülitada ükskõik millisesse olemasolevasse osalisriikide vahel sõlmitud väljaandmislepingusse õigusrikkumisena, millega võib kaasnedä süüdlaste väljaandmine. Osalisriigid kohustuvad lülitada sellised õigusrikkumised igasse nende vahel sõlmitavasse väljaandmislepingusse selliste õigusrikkumistena, millega võib kaasnedä väljaandmine.
3. Kui osalisriik, kes on väljaandmise sidunud sellekohase lepingu olemasoluga, saab väljaandmistootluse teiselt osalisriigilt, kellega ta ei ole sõlminud väljaandmislepingut, võib ta käsitledä käesolevat konventsiooni väljaandmise õigusliku alusena seoses ükskõik millise õigusrikkumisega, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit. Osalisriik, kes vajab üksikasjalikke õigusakte selleks, et kasutada käesolevat konventsiooni väljaandmise õigusliku alusena, kehtestab vajaduse korral sellised õigusaktid.
4. Osalisriigid, kes ei seo väljaandmist lepingu olemasoluga, tunnistab õigusrikkumised, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit, sellisteks, millega võib kaasnedä vastastikune väljaandmine.
5. Väljaandmine toimub taotluse saanud osalisriigi õiguses ettenähtud või kohaldatavate väljaandmislepingute tingimuste kohaselt, kaasa arvatud põhjendused, mille alusel taotluse saanud osalisriik võib väljaandmisest keelduda.
6. Käesoleva artikli kohaselt esitatud taotluste läbivaatamisel võib taotluse saanud osalisriik keelduda selle täitmisest, kui tema kohtutel või teistel pädevatel ametiasutustel on kaalukaid põhjusi arvata, et sellise taotluse täitmine soodustab isiku vastutuselevõtmist või karistamist tema rassi, usutunnistuse, kodakondsuse või poliitiliste veendumuste alusel või kahjustab mõnel neist põhjustest selle taotlusega seotud isikuid.
7. Osalisriik püüab kiirendada väljaandmismenetlust ja lihtsustada sellega seotud tõendite esitatavaid nõudeid niisuguste õigusrikkumiste puhul, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit.
8. Arvestades oma siseriiklikku õigust ja väljaandmislepinguid ning olles veendunud, et edasilükkamatud asjaolud seda nõuavad, võin väljaandmistootluse saanud osalisriik taotluse esitanud osalisriigi taotluse korral võtta vahi alla isiku, kelle väljaandmist taotletakse ja kes viibib tema territooriumil, või võtta teisi vajalikke meetmeid tema kohaloleku tagamiseks väljaandmismenetluse ajal.
9. Ilma et see piiraks osalisriigi siseriikliku õigusega kehtestatud kriminaaljurisdiktsiooni teostamist, annab osalisriik, kelle territooriumil oletatav õigusrikkujä viibib:
 - a) artikli 4 lõike 2 punkti a) alusel asja üle oma pädevatele ametiasutustele menetluse läbiviimiseks, kui taotluse esitanud osalisriigiga ei ole kokku lepitud teisiti, juhul kui ta ei anna oletatavat õigusrikkujat välja seoses artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistanud teoga;
 - b) asja üle oma pädevatele ametiasutustele menetluse läbiviimiseks, kui taotluse esitanud osalisriik ei nõua midagi muud, selleks et säilitada oma seaduslik jurisdiktsioon, juhul kui ta ei anna oletatavat õigusrikkujat välja seoses sellise õigusrikkumisega ja on artikli 4 lõike 2 punkti b) alusel kehtestanud oma jurisdiktsiooni selle õigusrikkumise suhtes.
10. Kui kohtuotsuse täideviimiseks taotletavast väljaandmisest keeldutakse seetõttu, et tagaotsitav isik on taotluse saanud osalisriigi riigi kodanik, vaatab väljaandmistootluse saanud osalisriik oma seadustes lubatud juhtudel ja selle sätete kohaselt taotluse esitanud osalisriigi soovil läbi taotluse esitanud osalisriigi õiguse alusel tehtud kohtuotsuse või selle täitmata osa täitmise küsimuse.
11. Osalisriik sõlmib väljaandmiseks või selle tõhustamiseks kahe- ja mitmepoolseid kokkuleppeid.

12. Osalisriik võib kaaluda võimalust sõlmida kahe- või mitmepoolseid *ad hoc* või üldisi kokkuleppeid, et anda nendele riikidele üle isikud, kellele on mõistetud vangistus või muu vabadust piirav meede karistuseks õigusrikkumiste eest, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit, et nad saaksid kanda järelejäänud karistust omal maal.

Artikkel 7. Vastastikune õigusabi

1. Käesoleva artikli kohaselt osutavad osalisriigid üksteisele kõige laialdasemat vastastikust õigusabi artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumisteks tunnistatud tegude uurimisel, kohtu alla andmisel ja kohtumenetluses.

2. Käesoleva artikli kohaselt antavat vastastikust õigusabi võidakse taotleda selleks, et:

- a) koguda tõendeid või üle kuulata isikuid;
- b) toimetada kätte kohtudokumente;
- c) läbi otsida ja arestida;
- d) vaadelda esemeid ja sündmuskohti;
- e) saada informatsiooni ja asitõendeid;
- f) saada asjakohaste dokumentide ja materjalide, sealhulgas panga-, finants-, äriühingu- või raamatupidamisdokumentide originaale või nende tõestatud koopiaid;
- g) teha tõendamiseks kindlaks või välja selgitada tulud, vara, vahendid või muud esemed.

3. Osalisriigid võivad anda üksteisele vastastikust õigusabi ka muul kujul, mis on lubatud väljaandmistaoitluse saanud osalisriigi siseriikliku õiguse kohaselt.

4. Taotluse esitamisel hõlbustab või julgustab osalisriik oma siseriiklike seaduste või praktika kohaselt lubatud määral nende isikute, sealhulgas ka vahi all olevate isikute kohalolekut või kättesaadavust, kes on nõus abistama uurimist või osalema menetluses.

5. Osalisriik ei keeldu pangasaladuse hoidmise põhjusel käesolevale artiklile vastava õigusabi andmisest.

6. Käesoleva artikli sätteid ei muuda kohustusi, mis tulenevad teistest kahe- või mitmepoolsetest lepingutest, mis täielikult või osaliselt reguleerivad või hakkavad reguleerima vastastikust õigusabi kriminaalasjades.

7. Lõikeid 8–19 kohaldatakse käesoleva artikli alusel esitatud taotluse suhtes, kui kõnealused osalisriigid ei ole seotud vastastikuse õigusabi lepinguga. Kui need osalisriigid on seotud sellise lepinguga, siis kohaldatakse selle lepingu vastavaid sätteid, juhul kui asjaosalised ei ole kokku leppinud kohaldada nende asemel käesoleva artikli lõikeid 8–19.

8. Osalisriik määrab ametiasutuse või vajaduse korral ametiasutused, kes on kohustatud ja volitatud täitma vastastikuse õigusabi taotlusi või edastama neid täitmiseks pädevatele ametiasutustele. Peasekretärile teatatakse selleks määratud ametiasutusest või ametiasutustest. Vastastikuse õigusabi taotlused ja nendega seotud teated edastatakse osalisriikide määratud ametiasutuste kaudu; see säte ei mõjuta osalisriigi õigust nõuda selliste taotluste ja teadete saatmist talle diplomaatiliste kanalite kaudu ja erakorraliste asjaolude puhul, kui osalisriigid nõustuvad, rahvusvahelise kriminaalpolitsei organisatsiooni (*Interpol*) kanalite kaudu, kui see on võimalik.

9. Taotlused esitatakse kirjalikult keeles, mis on vastuvõetav taotlust saavale osalisriigile. Peasekretärile teatatakse keelest või keeltest, mis on vastuvõetavad kõigile osalisriikidele. Erakorralistes tingimustes ja kui osalisriigid on nii kokku leppinud, võib sellised taotlused esitada suuliselt, kuid need tuleb kohe kirjalikult kinnitada.

10. Vastastikuse õigusabi taotluses on:

- a) andmed taotluse esitanud ametiasutuse kohta;
- b) taotlusega seotud uurimise, kriminaalvastutusele võtmise või asjakohase menetluse tehioled ja laad, sellist uurimist, kriminaalvastutusele võtmist või menetlust teostava ametiasutuse nimetus ja pädevus;
- c) oluliste faktide lühikokkuvõte, välja arvatud asjakohane taotlus kohtudokumentide kättetoimetamiseks;
- d) taotletava abi kirjeldus ja konkreetse menetluse üksikasjad, mille järgimist soovib taotluse esitanud osalisriik;
- e) võimaluse korral andmed iga asjassepuutuva isiku, tema asukoha ja kodakondsuse kohta;
- f) tõendite, informatsiooni kogumise või meetmete taotlemise eesmärk.

11. Taotluse saanud osalisriik võib nõuda täiendavat informatsiooni, kui see on vajalik taotluse täitmiseks osalisriigi siseriikliku õiguse kohaselt või kui see informatsioon võib kergendada sellise taotluse täitmist.

12. Taotlus täidetakse taotluse saanud osalisriigi siseriikliku õiguse kohaselt ja sel määral, et ei satuta vastuollu selle õigusega ning võimaluse korral kooskõlas taotluses täpsustatud menetlusega.

13. Ilma õigusabitaotluse saanud osalisriigi eelneva nõusolekuta ei edasta ega kasuta taotluse esitanud osalisriik taotluse saanud osalisriigi esitatud informatsiooni või tõendeid uurimise, vastutuselevõtmise või kohtumenetluse kohta muuks kui taotluses nimetatud menetluste läbiviimiseks.

14. Taotluse esitanud osalisriik võib nõuda taotluse saanud osalisriigilt taotluse ja selle sisu konfidentsiaalsuse säilitamist, välja arvatud selles osas, mis on vajalik taotluse täitmiseks. Kui taotluse saanud osalisriik ei suuda konfidentsiaalsusnõuet täita, siis teatab ta sellest viivitamata taotluse esitanud konventsiooniosalisele.

15. Vastastikusest õigusabist võib keelduda, kui:

- a) taotlus ei vasta käesoleva artikli sätetele;
- b) taotluse saanud osalisriik leiab, et taotluse täitmine kahjustab tema suveräänsust, julgeolekut, avalikku korda või muid olulisi huve;
- c) taotluse saanud osalisriigi siseriiklik õigus keelab oma ametiasutustel võtta nõutud meetet samasuguse õigusrikkumise suhtes, mida tuleb uurida, mille eest kriminaalvastutusele võtta või mida menetleda nende oma jurisdiktsiooni alusel;
- d) taotlus on vastuolus taotluse saanud osalisriigi õigussüsteemi sätetega, mis reguleerivad vastastikuse õigusabi taotluste täitmist.

16. Iga keeldumist vastastikuse õigusabi andmisest põhjendatakse.

17. Vastastikuse õigusabi andmise võib taotluse saanud osalisriik edasi lükata sel põhjusel, et see takistab kõnesolevat uurimist, kriminaalvastutusele võtmist või kohtumenetlust, et kindlaks teha, kas on võimalik anda õigusabi sellise tähtaja jooksul ja sellistel tingimustel, nagu seda peab vajalikuks õigusabi taotluse esitanud osalisriik.

18. Tunnistaja, ekspert või muu isik, kes nõustub uurimise käigus ütlusi andma või abistama taotluse esitanud osalisriigi territooriumil uurimist, kriminaalvastutusele võtmist või kohtumenetlust, ei kuulu kriminaalvastutusele võtmisele, kinnipidamisele, karistamisele, samuti ei või piirata tema vabadust mingil muul viisil kõnealusel territooriumil seoses tegude, tegematajätmistega või süüdimõistmistega, mis on seotud ajavahemikuga enne tema lahkumist taotluse saanud osalisriigi territooriumilt. Selline isikliku julgeoleku garantii lõpeb, kui tunnistaja, ekspert või muu isik võis viieteistkümnepäevase järjestikuse päeva jooksul või muu osalisriikide vahel kokkulepitud ajavahemiku jooksul alates päevast, mil ametlikult teatati, et õigusasutused ei vaja enam tema kohalolekut, lahkuda sellelt territooriumilt, kuid ta jäi siiski vabatahtlikult sinna või, olles lahkunud, pöördus omal vabal tahtel tagasi.

19. Taotluse täitmisega seotud jooksvad kulud võtab enda kanda taotluse saanud osalisriik, kui vastav osalisriik ei ole sõlminud muid kokkuleppeid. Kui taotluse täitmisega kaasnevad kohe või edaspidi täiendavad või erakorralised kulutused, määravad osalisriigid konsultatsioonide käigus kindlaks taotluse täitmise tingimused ja tähtajad, samuti kulude kandmise korra.

20. Vajaduse korral kaaluvad osalisriigid võimalust sõlmida kahe- või mitmepoolseid lepinguid või kokkuleppeid, mis vastaksid käesoleva artikli eesmärkidele, tugevdaksid selle sätteid ja tagaksid selle jõustumise tegelikkuses.

Artikkel 8. Kriminaalmenetluse üleandmine

Osalisriigid kaaluvad vastastikust menetluse üleandmise võimalust kriminaalvastutusele võtmiseks artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud teo eest, juhul kui arvatakse, et selline üleandmine vastab õiglase õigusemõistmise huvidele.

Artikkel 9. Teised koostöö- ja väljaõppevormid

1. Osalisriigid, toimides vastavuses oma siseriiklike õigus- ja haldussüsteemidega, teevad tihedat koostööd õiguskaitsemeetmete tõhustamiseks, et tõkestada artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud tegude toimepanemist. Eelkõige kahe- või mitmepoolsete lepingute või kokkulepete alusel osalisriigid:

- a) loovad ja haldavad oma pädevaid ametiteid ja asutusi ühendavaid sidekanaleid, et hõlbustada turvalist ja kiiret infovahetust artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud tegude kõigi aspektide kohta, kaasa arvatud seos teiste kuritegevuse liikidega, kui asjassepuutuvad osalisriigid peavad seda vajalikuks;
- b) teevad koostööd, et uurida artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud tegu, mis on rahvusvahelist laadi, et selgitada välja:
 - i) nende isikute andmed, asukoht ja tegevus, keda kahtlustatakse olevat seotud artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud tegudega;
 - ii) selliste õigusrikkumiste toimepanemisest saadud tulude või vara liikumine;
 - iii) narkootiliste ja psühhotroopsete ainete, käesoleva konventsiooni I ja II nimekirjas loetletud ainete liikumine ning selliste õigusrikkumiste toimepanemisel kasutatavate või kasutada kavandatavate vahendite liikumine;
- c) kui see ei ole vastuolus siseriikliku õigusega, moodustavad vajaduse korral käesoleva lõike sätete elluviimiseks ühiseid tööühmi, arvestades vajadust kindlustada isikute ja operatsioonide turvalisus. Sellistesse tööühmadesse kuuluvad osalisriigi ametiisikud tegutsevad selle osalisriigi vastavate ametiasutuste loal, kelle territooriumil kõnealusel operatsioon aset leiab; kõigil sellistel juhtudel kindlustavad asjassepuutuvad osalisriigid selle osalisriigi täieliku suveräänsuse austamise, kelle territooriumil asjakohane operatsioon aset leiab;
- d) esitavad vajaduse korral analüüside tegemiseks või uurimiseks vajalikus koguses ainenäidiseid;
- e) aitavad kaasa oma pädevate ametite ja asutuste töö vastastikusele tõhusale koordineerimisele ning töötajate ja ekspertide omavahelisele vahetamisele, kaasa arvatud kontaktametnike määramine.

2. Iga osalisriik töötab välja, arendab või täiendab vajalikkuse piires konkreetseid koolitusprogramme õiguskaits- ja teiste asutuste, kaasa arvatud tolliasutuste töötajatele, kes vastutavad artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud teo tõkestamise eest. Sellised programmid käsitlevad eelkõige:
- a) meetodeid, mida kasutatakse artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud tegude avastamisel ja tõkestamisel;
 - b) liikumisteid ja viise, mida kasutavad isikud, keda kahtlustatakse osavõtus artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud tegudest, seda eriti transiitriikides, ning asjakohaseid vastumeetmeid;
 - c) järelevalvet narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning I ja II nimekirjas loetletud ainete impordi ja ekspordi üle;
 - d) artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud tegudega saadud tulude ja vara ning narkootiliste ja psühhotroopsete ainete, I ja II nimekirja kantud ainete, samuti eespool nimetatud õigusrikkumiste toimepanekul kasutatud või kasutada kavatssetavate ainete liikumise avastamist ja jälgimist;
 - e) selliste tulude, vara ja vahendite üleandmise, varjamise või peitmise viise;
 - f) tõendite kogumist;
 - g) kontrollmeetodeid vabakaubandustsoonis ja vabasadamates;
 - h) ajakohaseid õiguskaitsemeetodeid.

3. Osalisriigid abistavad üksteist uurimis- ja koolitusprogrammide planeerimisel ja rakendamisel, mis peavad tagama erialaste teadmiste vahetamise lõikes 2 nimetatud aladel, kasutades samal eesmärgil vajaduse korral ka piirkondlikke ning rahvusvahelisi seminare ja konverentse, et soodustada koostööd ja ergutada ühist huvi pakkuvate probleemide arutamist, kaasa arvatud transiitriikide konkreetseid probleeme ja vajadused.

Artikkel 10. Rahvusvaheline koostöö ja transiitriikide abistamine

1. Osalisriigid teevad otse või pädevate rahvusvaheliste või piirkondlike organisatsioonide vahendusel koostööd, et abistada ja toetada võimaluse piires transiitriike, eelkõige sellist abi ja toetust vajavaid arengumaid, ebaseadusliku kauplemise tõkestamise tehnilise koostöö programmide, samuti teiste sellega seotud programmide elluviimise kaudu.
2. Osalisriik võib võtta endale kohustuse anda otse või pädevate rahvusvaheliste või piirkondlike organisatsioonide kaudu sellistele transiitriikidele finantsabi, et laiendada ja tugevdada ebaseadusliku ringluse tõhusaks kontrolliks ja ärahoidmiseks vajalikku infrastruktuuri.
3. Osalisriigid võivad sõlmida kahe- või mitmepoolseid lepinguid või kokkuleppeid, selleks et tõhustada rahvusvahelist koostööd käesoleva artikli kohaselt, ning võivad sellega seoses arvestada olemasolevate finantskokkulepetega.

Artikkel 11. Kontrolltarned

1. Kui seda lubavad nende siseriikliku õigussüsteemi põhiprintsiibid, võtavad osalisriigid oma võimaluste piires vajalikke meetmeid kontrolltarnete nõuetekohaseks kasutamiseks rahvusvahelisel tasandil vastastikku sõlmitud lepingute või kokkulepete alusel, selleks et teha kindlaks isikud, kes võtavad osa artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnistatud tegudest, ning võtta nad vastutusele.
2. Otsused kontrolltarnete kasutamiseks tehakse iga juhtumi kohta eraldi ning nende puhul võidakse vajaduse korral võtta arvesse finantskokkuleppeid ja asjassepuutuvate osalisriikide vahelisi kokkuleppeid seoses jurisdiktsiooni teostamisega.
3. Osalisriikide nõusolekul võib ebaseaduslikke saadetsi, mille kontrolltarned on kokku lepitud, kinni pidada ja lubada jätkata nende vedu narkootilisi või psühhotroopseid aineid puutumata, neid kõrvaldades või täielikult või osaliselt asendades.

Artikkel 12. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseaduslikul valmistamisel sageli kasutatavad ained

1. Osalisriigid võtavad meetmeid, mida peavad vajalikuks, et ära hoida narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseaduslikul valmistamisel kasutatavate ning I ja II nimekirjas loetletud ainete kõrvalettoimetamist, ning teevad selleks omavahel tihedat koostööd.
2. Kui mõnel osalisriigil või komiteel on andmeid, mis tema arvates võivad tingida mingi aine kandmist I või II nimekirja, teatab ta sellest peasekretärile ja annab tema käsutusse seda tõendavad andmed. Lõigetes 2–7 ettenähtud korda kasutatakse ka siis, kui osalisriigil või komiteel on mõne aine I või II nimekirjast väljajätmist või ühest nimekirjast teise ülekandmist õigustavaid andmeid.
3. Peasekretär edastab osalisriikidele, komisjonile ja mõne osalisriigi vastava teate korral ka komiteele niisuguse teate ja tema arvates asjassepuutuvad andmed. Osalisriigid edastavad peasekretärile oma märkused teate kohta koos koostöö lisainformatsiooniga, mis võib olla komiteele abiks hindamisel ja komisjoni otsuse tegemisel.

4. Kui komitee, arvestades aine seadusliku kasutamise ulatust, tähtsust ja mitmekesisust, samuti alternatiivainete kasutuselevõtmise võimalikkust ja lihtsust nii seaduslikel eesmärkidel kui ka narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseaduslikuks valmistamiseks, leiab, et:

- a) ainet kasutatakse sageli narkootiliste või psühhotroopsete ainete ebaseaduslikul valmistamisel;
- b) narkootiliste või psühhotroopsete ainete ebaseadusliku valmistamise maht ja ulatus põhjustavad tõsiseid probleeme rahva tervisele või sotsiaalseid probleeme, andes alust võtta rahvusvahelisi meetmeid, siis teatab ta komisjonile hinnangu selle aine kohta, kaasa arvatud aine I või II nimekirja kandmise võimalikud tagajärjed nii seaduslikus kasutuses kui ka ebaseaduslikul valmistamisel, samuti soovitused järelevalvemeetmete võtmiseks, kui need on vajalikud hinnangu kohaselt.

5. Võttes arvesse osalisriikide edastatud märkused ning komitee märkused ja soovitusel, kusjuures viimase hinnangul on määrav tähtsus teaduslikes küsimustes, samuti arvestades kõiki teisi olulisi tegureid, võib komisjon oma liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega otsustada kanda aine I või II nimekirja.

6. Peasekretär teatab igast käesoleva artikli kohaselt tehtud komisjoni otsusest kõikidele riikidele ja organisatsioonidele, kes on või kellel on õigus saada käesoleva konventsiooni osalisteks, ning komiteele. Selline otsus jõustub iga osalisriigi jaoks pärast saja kaheksakümne päeva möödumist selle teate edastamise kuupäevast.

- a) Käesoleva artikli alusel tehtud komisjoni otsused vaatab nõukogu läbi mõne osalisriigi taotlusel, kui niisugune taotlus on esitatud saja kaheksakümne päeva jooksul alates asjakohase otsuse teatavakstegemise kuupäevast. Läbivaatamisaotlus saadetakse peasekretärile koos selle aluseks oleva asjakohase informatsiooniga.
- b) Peasekretär saadab läbivaatamisaotluse ära kirjutada ja sellele lisatud informatsiooni komisjonile, komiteele ja kõikidele osalisriikidele, tehes neile ettepaneku esitada omapoolsed märkused üheksakümne päeva jooksul. Kõik laekunud märkused antakse arvessevõtmiseks nõukogule.
- c) Nõukogu võib komisjoni otsuse kinnitada või tühistada. Teade nõukogu otsuse kohta saadetakse kõikidele riikidele ja organisatsioonidele, kes on või kellel on õigus saada käesoleva konventsiooni osaliseks, komisjonile ja komiteele.

8. a) Osalisriik võtab meetmeid, mida ta peab vajalikuks konventsiooni I ja II nimekirja kantud ainete valmistamise ja levitamise järelevalveks oma territooriumil, piiramata käesoleva artikli lõike 1 sätete üldist iseloomu ning 1961. aasta konventsiooni, 1961. aasta muudetud konventsiooni ja 1971. aasta konventsiooni sätteid.

b) Selleks võib osalisriik:

- i) kontrollida kõiki selliseid aineid valmistavaid ja turustavaid või sellises valmistamises ja turustamises osalevaid isikuid ja ettevõtteid;
- ii) kontrollida litsentside väljastamise abil ettevõtteid ja ruume, kus võib toimuda selline valmistamine või turustamine;
- iii) nõuda, et litsentsiomanikel oleks luba eespool nimetatud toiminguteks;
- iv) takistada valmistajate ja turustajate käsutusse selliste ainete koondumist niisuguse kogusena, mis ületab nende normaalseks tegevuseks vajaminevaid koguseid, arvestades olemasolevaid turutingimusi.

9. I ja II nimekirjas loetletud ainete suhtes võtab osalisriik järgmisi meetmeid:

- a) loob ja osaleb I ja II nimekirjas loetletud ainetega rahvusvahelise kauplemissüsteemi loomises ja haldamises, selleks et avastada kahtlasi tehinguid. Niisuguseid järelevalvesüsteeme tuleb kohaldada tihedas koostöös valmistajate, importijate, eksportijate, hulgi- ja jaemüüjatega, kes peavad teatama pädevatele ametiasutustele kahtlastest tellimustest ja tehingutest;
- b) kindlustab I ja II nimekirjas loetletud ainete erikonfiskeerimise, kui on olemas veenvad tõendid, et neid kasutatakse narkootilise või psühhotroopse aine ebaseaduslikuks valmistamiseks;
- c) kui on alust arvata, et mõnda I või II nimekirja kantud ainet imporditakse, eksporditakse või veetakse läbi tema territooriumi narkootiliste või psühhotroopsete ainete ebaseaduslikuks valmistamiseks, teatab sellest võimalikult kiiresti osalisriikide pädevatele ametiasutustele ja talitustele, informeerides samuti maksevahenditest või muudest sellise järelduse aluseks olnud olulistest faktidest;
- d) nõuab import- ja eksportainetelt asjakohast märgistust ja dokumentatsiooni. Äridokumendid, nagu arved, lastimanifestid, tollidokumendid, saatelehed ja muud veodokumendid, peavad sisaldama I või II nimekirjas loetletud imporditavate või eksporditavate ainete nimetusi, koguseid ning importija, eksportija ja kaubasaaja olemasolu puhul ka tema nime ja aadressi;
- e) tagab, et punktis d) nimetatud dokumente säilitatakse vähemalt kaks aastat ja neid võimaldatakse pädevatel ametiasutustel inspekteerida.

10. a) Lisaks lõike 9 sätetele ning peasekretärile asjast huvitatud osalisriigi esitatud taotluse korral tagab iga riik, kelle territooriumilt hakatakse ekspordima mingit I nimekirja kantud ainet, et enne ekspordi algust edastavad tema pädevad ametiasutused importiva riigi pädevatele ametiasutustele järgmised andmed:

- i) eksportija, importija ja kaubasaaja, kui see on olemas, nimi ja aadress;
 - ii) I nimekirja kantud aine nimetus;
 - iii) eksporditava aine kogus;
 - iv) eeldatav riiki sisenemise koht ja väljasaatmise kuupäev;
 - v) igasugune muu informatsioon, mille suhtes osalisriigid on omavahel vastastikku kokku leppinud.
- b) Osalisriik võib võtta käesolevas lõikes ettenähtutest rangemaid ja karmimaid kontrollimeetmeid, kui see on tema arvates vajalik või otstarbekohane.

11. Kui üks osalisriik edastab teisele osalisriigile andmeid lõigete 9 ja 10 kohaselt, siis võib andmeid esitada riik nõuda, et nende saaja riik säilitaks äri- ja kaubandusalase või ametisadaladuse või kaubandustegevuse konfidentsiaalsuse.

12. Osalisriik esitab igal aastal komiteele ettenähtud vormis ja viisil ning selle väljastatud blanketil järgmised andmed:

- a) I ja II nimekirja kuuluvate kinnipeetud ainete kogus ja kui on teada, nende päritolu;
- b) andmed iga aine kohta, mis ei ole I või II nimekirjas ning mida kindlakstehtud andmetel kasutatakse narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseaduslikuks valmistamiseks ning mis osalisriigi arvates on piisavalt tõsine ja komitee tähelepanu vääriv probleem;
- c) kõrvaletoimetamise ja ebaseadusliku valmistamise moodused.

13. Komitee teatab komisjonile igal aastal käesoleva artikli rakendamisest ja komisjon vaatab perioodiliselt läbi I ja II nimekirja adekvaatsuse ja kohasuse.

14. Käesoleva artikli sätteid ei kohaldata ravimpreparaatide ega teiste valmististe suhtes, mis sisaldavad I või II nimekirja kantud aineid, kuid on sellise koostisega, mis välistab nende ainete kerge kasutamise või eraldamise käepäraste vahendite abil.

Artikkel 13. Materjalid ja seadmed

Osalisriigid võtavad enda arvates vajalikke meetmeid, et ära hoida materjalide ja seadmetega kauplemist ning nende kõrvaletoimetamist ebaseaduslike narkootiliste ja psühhotroopsete ainete tootmiseks või valmistamiseks, ning teevad selleks koostööd.

Artikkel 14. Meetmed narkootilist ainet sisaldavate taimede ebaseadusliku kasvatamise lõpetamiseks ning narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku nõudluse kõrvaldamiseks

1. Kõik meetmed, mida osalisriigid võtavad käesoleva konventsiooni kohaselt, peavad olema sama ranged kui 1961. aasta konventsiooni, 1961. aasta muudetud konventsiooni ning 1971. aasta konventsiooni sätteid, mida kohaldatakse narkootilisi ja psühhotroopseid aineid sisaldavate taimede ebaseadusliku kasvatamise lõpetamiseks ning narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku nõudluse kõrvaldamiseks.

2. Osalisriik rakendab vajalikke meetmeid ebaseadusliku kasvatamise ärahoidmiseks ja selliste oma territooriumil ebaseaduslikult kasvatatavate narkootilisi või psühhotroopseid aineid sisaldavate taimede nagu unimaguna, kokapõõsa ja kanepitaimede hävitamiseks. Nende meetmete rakendamise käigus järgitakse põhilisi inimõigusi ja arvestatakse vajalikul määral selliste taimede traditsioonilist seaduslikku kasutamist, kui on olemas ajaloolisi tõendeid sellise kasutamise kohta, samuti keskkonnakaitset.

3. a) Osalisriigid võivad teha koostööd ebaseadusliku kasvatamise lõpetamiseks tehtavate pingutuste tõhustamiseks. Selline koostöö võib vajaduse korral hõlmata toetuse maapiirkondade komplekssele arengule, mis pakub ebaseaduslikule kasvatamisele majanduslikult elujõulisi alternatiive. Enne selliste maapiirkondade arenguprogrammide rakendamist tuleb arvesse võtta niisuguseid tegureid nagu juurdepääs turgudele, ressursside kättesaadavus ja valitsevad sotsiaal-majanduslikud tingimused. Osalisriigid võivad kokku leppida ka muudes sobivates koostöömeetmetes.

b) Osalisriigid aitavad kaasa ka teadusliku ja tehnilise informatsiooni vahetusele ja uuringute tegemisele, mis on seotud ebaseadusliku kasvatamise lõpetamisega.

c) Kui osalisriikidel on ühised riigipiirid, püüavad nad teha koostööd ebaseadusliku kasvatamise lõpetamise programmide elluviimiseks piiriäärsetel aladel.

4. Inimeste kannatuste vähendamiseks ja ebaseadusliku ringluse finantsstiimulite kõrvaldamiseks rakendab osalisriik meetmeid narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku nõudluse kõrvaldamiseks või vähendamiseks. Need meetmed võivad muu hulgas tugineda Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ja tema spetsialiseeritud asutuste, nagu Maailma Tervishoiuorganisatsiooni ja teiste pädevate rahvusvaheliste organisatsioonide soovitusetele, samuti 1987. aastal peetud rahvusvahelisel konverentsil narkootiliste ainete kuritarvitamise ja nende ebaseadusliku ringluse kohta vastuvõetud üleüldisele distsipliinidevahelisele plaanile niivõrd, kuivõrd see puudutab valitsusasutusi ja valitsusväliseid asutusi ning eraõiguslike isikute püüdeid narkomaania leviku tõkestamise, narkomaanide ravi ja rehabiliteerimise valdkonnas. Osalisriigid võivad sõlmida kahe- või mitmepoolseid lepinguid või kokkuleppeid narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku nõudluse kõrvaldamiseks või vähendamiseks.

5. Samuti võib osalisriik võtta vajalikke meetmeid arestitud või erikonfiskeeritud narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning I ja II nimekirja kantud ainete kiireks hävitamiseks või seaduslikuks kasutuselevõtmiseks ning niisuguste ainete nõuetekohaselt kinnitatud vajalike koguste tõendina kasutamise lubamiseks.

Artikkel 15. Kaubavedajad

1. Osalisriik võtab vajalikke meetmeid, et vältida kaubavedajate kasutatavate transpordivahendite kasutamist artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnustatud tegude toimepanemisel; need meetmed võivad hõlmata ka erikokkuleppeid kaubavedajatega.

2. Osalisriik kohustab kaubavedajaid rakendama põhjendatud ettevaatusabinõusid, et vältida nende transpordivahendite kasutamist artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnustatud tegude toimepanemiseks. Niisugusteks ettevaatusabinõudeks võivad olla:

a) kui kaubavedaja registrisse kantud asukoht asub osalisriigi territooriumil:

i) personali väljaõpe kahtlaste isikute või kaupade kindlakstegemiseks;

ii) personali aususe õhutamine;

b) kui kaubavedaja tegutseb osalisriigi territooriumil:

i) võimaluse korral lastimanifesti eelnev esitamine;

ii) rikkumiskindlate, individuaalselt kontrollitavate plommide kasutamine konteineritel;

iii) asjaomaste ametiasutuste kiire teavitamine kõikidest kahtlastest asjaoludest, mis võivad olla seotud artikli 3 lõike 1 kohaselt õigusrikkumiseks tunnustatud teo toimepanekuga.

3. Osalisriik püüab tagada kaubavedajate ja asjakohaste ametiasutuste koostöö sisse- ja väljasõidukohtades ja teistes tollikontrollitsoonides, et takistada loata juurdepääsu transpordivahenditele ja veosteile ning rakendada kohaseid turvameetmeid.

Artikkel 16. Äridokumendid ja eksportveoste tähistamine

1. Osalisriik nõuab, et seaduslikult eksporditavatel narkootilistel ja psühhotroopsetel ainetel oleksid kaasas korralikud saatedokumendid. Peale dokumentatsioonile esitatavate nõuete vastavalt 1961. aasta konventsiooni artiklile 31, 1961. aasta muudetud konventsiooni artiklile 31 ja 1971. aasta konventsiooni artiklile 12 peab sellistes äridokumentides nagu arved, lastimanifestid, tolli-, transpordi- ja muud veodokumendid olema märgitud 1961. aasta konventsiooni, 1961. aasta muudetud konventsiooni ja 1971. aasta konventsiooni vastavatesse nimekirjadesse kantud eksporditavate narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimetused, kogused ning eksportija, importija ja võimaluse korral ka kaubasaaja nimi ja aadress.

2. Osalisriik nõuab, et narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ekspordisaadetised oleksid õigesti tähistatud.

Artikkel 17. Ebaseaduslik ringlus meritsi

1. Osalisriigid teevad kooskõlas rahvusvahelise mereõigusega võimalikult ulatuslikku koostööd, et tõkestada ebaseaduslikku ringlust meritsi.

2. Kui osalisriigil on põhjust kahtlustada, et tema lippu kandev laev või ilma liputa või laeva registreerimisele viitavate tunnusmärkideta laev osaleb ebaseaduslikus ringluses, siis võib ta paluda sellise tegevuse tõkestamiseks abi teistelt osalisriikidelt. Need osalisriigid, kelle poole sellise taotlusega pööratakse, annavad abi oma võimaluste piires.

3. Kui osalisriigil on põhjust kahtlustada, et kooskõlas rahvusvahelise õigusega navigatsioonivabadust kasutav ja teise osalisriigi lippu või laeva registreerimisele viitavaid tunnuseid kandev laev osaleb ebaseaduslikus ringluses, siis võib sellest teatada lipuriigile, nõuda kinnitust registreerimise kohta, saanud niisuguse kinnituse, paluda lipuriigilt luba rakendada selle laeva suhtes vajalikke meetmeid.

4. Kooskõlas lõikega 3 või osalisriikide vahel sõlmitud kehtivate lepingutega või muul viisil nende vahel saavutatud kokkulepetega võib lipuriik taotluse esitanud riigile muu hulgas lubada järgmist:

a) minna kõnesoleva laeva pardale;

b) kõnesolev laev läbi otsida;

c) ebaseaduslikus ringluses osalemise tõendite leidmise korral võtta kõnesoleva laeva, seal asuvate isikute ja veose suhtes vajalikke meetmeid.

5. Käesoleva artikli kohaselt meetmeid rakendades peab osalisriik vajalikul määral arvestama vajadust mitte ohustada inimeste, laeva ja veose turvalisust merel ning hoiduma ka lipuriigi või mõne teise asjasthuvitatud riigi kaubandushuvide ja muude seaduslike huvide kahjustamisest.

6. Kooskõlas lõikes 1 sätestatud kohustustega võib lipuriik oma loale lisada tingimused, mis peaksid olema vastastikku kokku lepitud tema ja taotluse esitanud osalisriigi vahel, kaasa arvatud vastutust käsitlevad tingimused.

7. Lõigete 3 ja 4 kohaldamiseks peab osalisriik viivitamata vastama teise osalisriigi taotlusele, et selgitada tema lippu kandva laeva õigust nii toimida, samuti vastama lõike 3 alusel esitatud loataotlustele. Ühinedes käesoleva konventsiooniga, määrab iga osalisriik ametiasutuse või vajaduse korral ametiasutused, kes peavad vastu võtma ja vastama niisugustele taotlustele. Sellise määramise kohta saadetakse peasekretäri kaudu teade kõigile teistele osalisriikidele ühe kuu jooksul alates määramisest.

8. Käesoleva artikli alusel ükskõik milliseid meetmeid võtnud osalisriik teatab viivitamata nende tulemustest asjakohasele lipuriigile.

9. Osalisriigid arutavad kahepoolsete või piirkondlike lepingute või kokkulepete sõlmimise võimalust, et kohaldada käesoleva artikli sätteid täitmiseks või tõhustada neid.

10. Lõike 4 alusel võetavaid meetmeid viivad ellu ainult sõjalaevad või sõjalennukid või teised selleks volitatud laevad või õhusõidukid, millel on riiklike õhusõidukite või riiklikke kohustusi täitvate laevade selged välised tunnused.

11. Kõik käesoleva artikli sätete kohaselt võetud meetmed peavad kooskõlas rahvusvahelise mereõigusega tingimata arvestama vajadust mitte sekkuda rannikuriikide õigustesse ja kohustustesse ning jurisdiktsiooni teostamisse ega või neid mõjutada.

Artikkel 18. Vabakaubandustsoonid ja vabasadamad

1. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning I ja II nimekirja kantud ainete ebaseadusliku ringluse tõkestamiseks rakendavad osalisriigid vabakaubandustsoonides ja vabasadamates sama rangeid meetmeid kui oma territooriumi teisteski osades.

2. Osalisriigid seavad eesmärgiks:

- a) teostada vabakaubandustsoonides ja vabasadamates järelevalvet kaupade ja isikute liikumise üle ning volitavad selleks pädevaid ametiasutusi otsima läbi veoseid ning saabuvaid ja lahkuvaid laevu, sealhulgas ka lõbusõidu- ja kalalaevu, samuti õhusõidukeid ja muid sõidukeid, vajaduse korral ka reisijaid ja meeskonnaliikmeid ning nende pagasit;
- b) luua ja hallata süsteeme, et avastada vabakaubandustsoonidesse ja vabasadamatesse sisse või sealt välja viidavaid veoseid, milles kahtlustatakse olevat narkootilisi ja psühhotroopseid aineid või I või II nimekirja kantud aineid;
- c) luua ja hallata järelevalvesüsteeme sadamate piirkonnas ja lennujaamades ning vabakaubandustsoonide ja vabasadamate piirikontrollipunktides.

Artikkel 19. Postisaadetiste kasutamine

1. Kooskõlas Ülemaailmse Postiliidu konventsioonidest tulenevate kohustustega ja oma siseriiklike õigussüsteemide põhiprintsiipidega rakendavad osalisriigid meetmeid, et tõkestada postisaadetiste kasutamist ebaseaduslikus ringluses, ning teevad selleks koostööd.

2. Lõikes 1 nimetatud meetmeteks on eelkõige:

- a) koordineeritud tegevus, et ära hoida ja tõkestada postisaadetiste kasutamist ebaseaduslikus ringluses;
- b) meetodite ning vahendite kehtestamine ja haldamine vastavate volitustega õiguskaitseasutuste töötajate poolt, et avastada postisaadetistes ebaseaduslikke narkootilisi ja psühhotroopseid aineid ning I ja II nimekirja kantud aineid;
- c) seadusandlikke meetmeid, mis võimaldavad kasutada sobivaid vahendeid kohtumenetluses vajalike tõendite saamiseks.

Artikkel 20. Osalisriikide esitatav informatsioon

1. Osalisriik esitab peasekretäri kaudu komiteele oma territooriumil käesoleva konventsiooni rakendamist käsitlevat informatsiooni, mille hulgas on eelkõige:

- a) käesoleva konventsiooni täitmiseks vastuvõetud seaduste ja määruste tekstid;
- b) üksikasjalik informatsioon tema jurisdiktsiooni alla kuuluvate ebaseadusliku ringlusega seotud juhtumite kohta, mida ta peab tähtsaks uute suundumuste ilmnemise tõttu sellisesse kauplemisse kaasatud ainete koguse, nende saamise allikate või meetodite pärast, mida kasutasid ebaseadusliku kauplemisega seotud isikud.

2. Osalisriik esitab niisuguse informatsiooni komisjoni nõutud korras ja tähtajal.

Artikkel 21. Komisjoni ülesanded

Komisjon on volitatud käsitlema kõiki käesoleva konventsiooniga seotud küsimusi, sealhulgas komisjon:

- a) jälgib artikli 20 sätete kohaselt esitatud informatsiooni alusel konventsiooni täitmist osalisriikide poolt;
- b) võib teha ettepanekuid ja anda üldisi soovitusi osalisriikidelt saadud informatsiooni põhjal;
- c) võib juhtida komitee tähelepanu igasugustele komitee ülesannete seisukohast olulistele küsimustele;
- d) võtab igas küsimuses, mis komitee on talle artikli 22 lõike 1 punkti *balusel* läbivaatamiseks saanud, meetmeid, mida ta peab otstarbekohaseks;
- e) võib artiklis 12 ettenähtud korras teha muudatusi I ja II nimekirjas;
- f) võib juhtida konventsiooniga ühinemata riikide tähelepanu otsustele ja soovitudele, mida ta teeb käesoleva konventsiooni alusel, et need riigid arutaksid nendega kooskõlas olevate meetmete rakendamist.

Artikkel 22. Komitee ülesanded

1. Piiramata artiklis 21 sätestatud komisjoni ülesandeid ja 1961. aasta konventsioonis, 1961. aasta muudetud konventsioonis ja 1971. aasta konventsioonis sätestatud komitee ja komisjoni ülesandeid:

a) võib komitee, kui tal on temale endale, peasekretärile või komisjonile kättesaadava informatsiooni või Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni asutuste poolt esitatud informatsiooni läbivaatamisel põhjust arvata, et käesoleva konventsiooni eesmärgid tema pädevusse kuuluvates küsimustes jävad täitmata, paluda osalisriigilt või osalisriikidelt asjakohast informatsiooni;

b) arvestades artikleid 12, 13 ja 16:

i) võib komitee, kui ta peab pärast punkti a alusel meetmete võtmist vajalikuks, kutsuda asjakohast osalisriiki üles rakendama selliseid korrigeerivaid meetmeid, mis tunduvad kõnealustel asjaoludel olevat vajalikud artiklite 12, 13 ja 16 sätete elluviimiseks;

ii) käsitleb komitee eelmiste punktide kohaselt asjakohaselt osalisriigilt saadud teateid konfidentsiaalsena kuni meetmete rakendamiseni alapunkti iii alusel;

iii) kui komitee saab teada, et vastav osalisriik ei rakendanud talle käesoleva punkti alusel ettenähtud korrigeerivaid meetmeid, siis võib ta juhtida sellele osalisriikide, nõukogu ja komisjoni tähelepanu. Igas käesoleva punkti alusel komitee avaldatud aruandes esitatakse asjaomase osalisriigi taotluse korral viimase arvamusel.

2. Osalisriigile tehakse ettepanek osaleda komitee istungil, kus vastavalt käesolevale artiklile käsitletakse otseselt teda huvitavat küsimust.

3. Kui komitee otsus, mis tehakse käesoleva artikli alusel mõne juhtumi kohta, ei ole üksmeelne, siis märgitakse ära ka vähemuse arvamusel.

4. Otsuse tegemiseks käesoleva artikli alusel on vaja kahte kolmandikku kõigi komitee liikmete häältest.

5. Oma ülesannete täitmisel vastavalt käesoleva artikli lõike 1 punktile a tagab komitee kogu tema käsutusse saabuva informatsiooni konfidentsiaalsuse.

6. Komitee vastutus käesoleva artikli alusel ei hõlma osalisriikide vahel kooskõlas käesoleva konventsiooni sätetega sõlmitud lepingute või kokkulepete täitmist.

7. Käesoleva artikli sätteid ei kohaldata osalisriikide vaidlustele, mida reguleeritakse artikli 32 sätetega.

Artikkel 23. Komitee aruanded

1. Komitee koostab oma töö kohta koos kõigi omapoolsete märkuste ja soovitustega aastaaruande, mis sisaldab tema käsutuses oleva informatsiooni analüüsi ja vajaduse korral ka selgitusi, kui osalisriigid on neid esitanud või kui neid on neilt nõutud. Komitee võib koostada selliseid lisaaruandeid, mida ta peab vajalikuks. Aruanded esitatakse nõukogule komisjoni kaudu, kes võib nendesse teha otstarbekohaseks peetavaid märkusi.

2. Komitee aruanded edastatakse osalisriikidele ja seejärel avaldab need peasekretär. Osalisriigid lubavad neid piiramatult levitada.

Artikkel 24. Konventsiooniga ettenähtust rangemate meetme rakendamine

Osalisriik võib võtta konventsiooni nõuetest rangemaid või karmimaid meetmeid, kui see on tema arvates otstarbekas või vajalik ebaseadusliku ringluse ärahoidmiseks või tõkestamiseks.

Artikkel 25. Eelmistes lepingutes sätestatud õiguste ja kohustuste säilitamine

Käesoleva konventsiooni sätteid ei kitsenda mingeid käesoleva konventsiooni osalisriikide õigusi, mis on ette nähtud vastavalt 1961. aasta konventsioonile, 1961. aasta muudetud konventsioonile ja 1971. aasta konventsioonile, ega nende alusel võetud kohustusi.

Artikkel 26. Allakirjutamine

Konventsioon on avatud allkirjutamiseks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Viini kontoris 1988. aasta 20. detsembrist kuni 1989. aasta 28. veebruarini, seejärel Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peakorteris New Yorgis kuni 1989. aasta 20. detsembrini:

a) kõikidele riikidele;

b) Namiibiale, keda esindab Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Namiibia Nõukogu;

c) majandusintegratsiooni piirkondlikele organisatsioonidele, kes on pädevad pidama läbirääkimisi, sõlmima ja rakendama rahvusvahelisi kokkuleppeid käesoleva konventsiooniga reguleeritavates küsimustes; viiteid konventsiooni raames osalisriikidele, riikidele või siseriiklikele asutustele kohaldatakse selliste organisatsioonide suhtes vastavalt nende pädevusele.

Artikkel 27. Ratifitseerimine, vastuvõtmine, heakskiitmine või ametlik kinnitamine

1. Konventsioon tuleb ratifitseerida, vastu võtta või heaks kiita riikidel ja Namiibial, keda esindab Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Namiibia Nõukogu, ning ametlikult kinnitada artikli 26 punktis enimetatud majandusintegratsiooni piirkondlikele organisatsioonidel.

Ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või heakskiitmiskirjad, samuti dokumendid ametliku kinnitamise kohta deponeeritakse peasekretäri arhiivi.

2. Majandusintegratsiooni piirkondlikud organisatsioonid teatavad oma dokumentides ametliku kinnitamise kohta oma pädevuse piirid käesoleva konventsiooniga reguleeritavate küsimuste suhtes. Need organisatsioonid teatavad peasekretäriile samuti igasugustest oma pädevuse piiride muutumisest käesoleva konventsiooniga reguleeritavate küsimuste suhtes.

Artikkel 28. Ühinemine

1. Konventsioon on ühinemiseks avatud kõigile riikidele, Namiibiale, keda esindab Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Namiibia Nõukogu, ning artikli 26 punktis nimetatud majandusintegratsiooni piirkondlikele organisatsioonidele. Ühinemine toimub ühinemiskirja peasekretäri arhiivi deponeerimise teel.

2. Majandusintegratsiooni piirkondlikud organisatsioonid teatavad ühinemiskirjas oma pädevuse piiridest konventsiooniga reguleeritavate küsimuste suhtes. Need organisatsioonid teatavad samuti peasekretäriile igasugustest nende pädevuse piiride muutumisest konventsiooniga reguleeritavate küsimuste suhtes.

Artikkel 29. Jõustumine

1. Konventsioon jõustub üheksakümnendal päeval pärast seda, kui riigid või Namiibia, keda esindab Namiibia Nõukogu, on peasekretäri arhiivi deponeerinud kahekümnenda ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja.

2. Iga riigi või Namiibia Nõukogu poolt esindatava Namiibia jaoks, kes ratifitseerib, võtab vastu või kiidab heaks käesoleva konventsiooni või ühineb sellega pärast kahekümnenda ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja deponeerimist, jõustub konventsioon üheksakümnendal päeval pärast tema ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja deponeerimise kuupäeva.

3. Iga artikli 26 punktis c nimetatud majandusintegratsiooni piirkondliku organisatsiooni jaoks, kes deponeerib dokumendi ametliku kinnitamise või ühinemise kohta, jõustub konventsioon üheksakümnendal päeval pärast sellist deponeerimist või konventsiooni jõustumisel vastavalt lõikele 1, olenevalt sellest, kumb nendest kuupäevadest on hilisem.

Artikkel 30. Denonsseerimine

1. Osalisriik võib käesoleva konventsiooni igal ajal denonsseerida, saates peasekretäriile sellekohase kirjaliku teate.

2. Selline denonsseerimine jõustub kõnesoleva osalisriigi jaoks pärast aasta möödumist päevast, mil peasekretär teate kätte sai.

Artikkel 31. Muudatused

1. Osalisriik võib teha ettepaneku muuta käesolevat konventsiooni. Iga niisuguse muudatuse ja selle vajalikkuse põhjenduse tekst edastatakse peasekretäriile, kes annab selle edasi teistele osalisriikidele ja küsib nende nõusolekut esitatud muudatuse kohta. Kui ükski osalisriik ei ole niiviisi tutvustatud muudatuse vastu kahekümne nelja kuu jooksul pärast selle laialisaatmist, siis loetakse muudatus vastuvõetuks ja see jõustub iga osalisriigi suhtes pärast üheksakümne päeva möödumist tema muudatusega nõusolekut kajastava dokumendi deponeerimist peasekretäri arhiivi.

2. Kui mõni osalisriik ei ole esitatud muudatusega nõus, siis konsulteerib peasekretär osalisriikidega ja esitab enamuse nõudmise korral muudatuse koos osalisriikide märkustega nõukogule, kes võib vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artikli 62 lõikele 4 otsustada kokku kutsuda konverentsi. Iga sellisel konverentsil vastuvõetud muudatus võetakse muudatuste protokollis. Peasekretäriile tuleb eraldi teatada nõusolekust järgida sellist protokollis.

Artikkel 32. Vaidluste lahendamine

1. Vaidluse tekkimisel kahe või mitme osalisriigi vahel käesoleva konventsiooni tõlgendamisel või rakendamisel konsulteerivad osalisriigid omavahel vaidluste lahendamiseks läbirääkimiste, järelepärimise, vahendamise, lepitamise, vahekohtu, piirkondlike organite poole pöördumise, kohtumenetluse või muude rahumeelsete vahendite abil nende enda valikul.

2. Igasugune selline vaidlus, mida ei saa lahendada käesoleva artikli lõikes 1 ettenähtud korras, antakse mõne vaidluses osaleva osalisriigi taotlusel edasi otsustamiseks Rahvusvahelisse Kohtusse.

3. Kui mõne artikli 26 punktis c nimetatud majandusintegratsiooni piirkondlik organisatsioon on üheks pooleks vaidluses, mida on võimatu lahendada käesoleva artikli lõikes 1 ettenähtud korras, siis võib ta ükskõik millise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni liikmesriigi kaudu pöörduda nõukogu poole, et viimane taotleks vastavalt kohtu statuudi artiklile 65 Rahvusvahelise Kohtu nõuandvat arvamust, mida loetakse otsustavaks.

4. Iga riik võib käesoleva konventsiooni allakirjutamisel või ratifitseerimisel, vastuvõtmisel või heakskiitmisel või sellega ühinemisel või iga majandusintegratsiooni piirkondlik organisatsioon ametliku kinnitamise või ühinemise akti allakirjutamisel või deponeerimisel teatada, et ei pea ennast seotuks käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 sätetega. Teised osalisriigid ei ole seotud lõigete 2 ja 3 sätetega ühegi sellise avalduse teinud osalisriigi suhtes.

5. Osalisriik, kes on kooskõlas käesoleva artikli lõikega 4 teinud sellise avalduse, võib igal ajal sellest loobuda, teatades oma soovist peasekretärile.

Artikkel 33. Autentsed tekstid

Käesoleva konventsiooni võrdselt autentsed tekstid on araabia, hiina, hispaania, inglise, prantsuse ja vene keeles.

Artikkel 34. Depositaar

Käesoleva konventsiooni depositaar on peasekretär.

Selle tõenduseks on täielikult volitatud isikud käesolevale konventsioonile alla kirjutanud.

Koostatud Viinis ühes eksemplaris kahekümnendal detsembril tuhande üheksasaja kaheksakümne kaheksandal aastal.

Lisa

TÄIENDATUD NIMEKIRJAD, MIS SISALDAVAD NARKOOTILISTE AINETE KOMISJONI TEHTUD, 23. NOVEMBRIL 1992. AASTAL JÕUSTUNUD MUUDATUSI

I nimekiri

N-atsetüülrantriinilhape	Lüsergiinhape
Efedriin	3,4-metüleendioksüfenüül-2-propanoon
Ergometriin	Piperonaal
Ergotamiin	Pseudoefedriin
1-fenüül-2-propanoon	Safrool
Isosafrool	

Kõigi selles nimekirjas loetletud ainete soolad, kui nende moodustamine on võimalik.

II nimekiri

Antraniilhape	Piperidiin
Atsetoon	Soolhape
Etüleeter	Tolueen
Fenüüläädikhape	Väävelhape
Kaaliumpermanganaat	Äädikhappeanhüdriid
Metüületüülketoon	

Kõigi selles nimekirjas loetletud ainete soolad, kui nende moodustamine on võimalik (soolhape ja väävelhape soolad on teadlikult välja jäetud).

UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST ILLICIT TRAFFIC IN NARCOTIC DRUGS AND PSYCHOTROPIC SUBSTANCES

Adopted by the Conference at its 6th plenary meeting, on 20 December 1988

The Parties to this Convention,

Deeply concerned by the magnitude of and rising trend in the illicit production of, demand for and traffic in narcotic drugs and psychotropic substances, which pose a serious threat to the health and welfare of human beings and adversely affect the economic, cultural and political foundations of society,

Deeply concerned also by the steadily increasing inroads into various social groups made by illicit traffic in narcotic drugs and psychotropic substances, and particularly by the fact that children are used in many parts

of the world as an illicit drug consumers market and for purposes of illicit production, distribution and trade in narcotic drugs and psychotropic substances, which entails a danger of incalculable gravity,

Recognizing the links between illicit traffic and other related organized criminal activities which undermine the legitimate economies and threaten the stability, security and sovereignty of States,

Recognizing also that illicit traffic is an international criminal activity, the suppression of which demands urgent attention and the highest priority,

Aware that illicit traffic generates large financial profits and wealth enabling transnational criminal organizations to penetrate, contaminate and corrupt the structures of government, legitimate commercial and financial business, and society at all its levels,

Determined to deprive persons engaged in illicit traffic of the proceeds of their criminal activities and thereby eliminate their main incentive for so doing,

Desiring to eliminate the root causes of the problem of abuse of narcotic drugs and psychotropic substances, including the illicit demand for such drugs and substances and the enormous profits derived from illicit traffic,

Considering that measures are necessary to monitor certain substances, including precursors, chemicals and solvents, which are used in the manufacture of narcotic drugs and psychotropic substances, the ready availability of which has led to an increase in the clandestine manufacture of such drugs and substances,

Determined to improve international co-operation in the suppression of illicit traffic by sea,

Recognizing that eradication of illicit traffic is a collective responsibility of all States and that, to that end, co-ordinated action within the framework of international co-operation is necessary,

Acknowledging the competence of the United Nations in the field of control of narcotic drugs and psychotropic substances and desirous that the international organs concerned with such control should be within the framework of that Organization,

Reaffirming the guiding principles of existing treaties in the field of narcotic drugs and psychotropic substances and the system of control which they embody,

Recognizing the need to reinforce and supplement the measures provided in the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, that Convention as amended by the 1972 Protocol Amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, and the 1971 Convention on Psychotropic Substances, in order to counter the magnitude and extent of illicit traffic and its grave consequences,

Recognizing also the importance of strengthening and enhancing effective legal means for international co-operation in criminal matters for suppressing the international criminal activities of illicit traffic,

Desiring to conclude a comprehensive, effective and operative international convention that is directed specifically against illicit traffic and that considers the various aspects of the problem as a whole, in particular those aspects not envisaged in the existing treaties in the field of narcotic drugs and psychotropic substances,

Hereby agree as follows:

Article 1. Definitions

Except where otherwise expressly indicated or where the context otherwise requires, the following definitions shall apply throughout this Convention:

- (a) "Board" means the International Narcotics Control Board established by the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, and that Convention as amended by the 1972 Protocol Amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961;
- (b) "Cannabis plant" means any plant of the genus Cannabis;
- (c) "Coca bush" means the plant of any species of the genus Erythroxylon;
- (d) "Commercial carrier" means any person or any public, private or other entity engaged in transporting persons, goods or mails for remuneration, hire or any other benefit;
- (e) "Commission" means the Commission on Narcotic Drugs of the Economic and Social Council of the United Nations;

(f) “Confiscation”, which includes forfeiture where applicable, means the permanent deprivation of property by order of a court or other competent authority;

(g) “Controlled delivery” means the technique of allowing illicit or suspect consignments of narcotic drugs, psychotropic substances, substances in Table I and Table II annexed to this Convention, or substances substituted for them, to pass out of, through or into the territory of one or more countries, with the knowledge and under the supervision of their competent authorities, with a view to identifying persons involved in the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1 of the Convention;

(h) “1961 Convention” means the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961;

(i) “1961 Convention as amended” means the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, as amended by the 1972 Protocol Amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961;

(j) “1971 Convention” means the Convention on Psychotropic Substances, 1971;

(k) “Council” means the Economic and Social Council of the United Nations;

(l) “Freezing” or “seizure” means temporarily prohibiting the transfer, conversion, disposition or movement of property or temporarily assuming custody or control of property on the basis of an order issued by a court or a competent authority;

(m) “Illicit traffic” means the offences set forth in article 3, paragraphs 1 and 2, of this Convention;

(n) “Narcotic drug” means any of the substances, natural or synthetic, in Schedules I and II of the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961, and that Convention as amended by the 1972 Protocol Amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961;

(o) “Opium poppy” means the plant of the species *Papaver somniferum*L;

(p) “Proceeds” means any property derived from or obtained, directly or indirectly, through the commission of an offence established in accordance with article 3, paragraph 1;

(q) “Property” means assets of every kind, whether corporeal or incorporeal, movable or immovable, tangible or intangible, and legal documents or instruments evidencing title to, or interest in, such assets;

(r) “Psychotropic substance” means any substance, natural or synthetic, or any natural material in Schedules I, II, III and IV of the Convention on Psychotropic Substances, 1971;

(s) “Secretary-General” means the Secretary-General of the United Nations;

(t) “Table I” and “Table II” mean the correspondingly numbered lists of substances annexed to this Convention, as amended from time to time in accordance with article 12;

(u) “Transit State” means a State through the territory of which illicit narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II are being moved, which is neither the place of origin nor the place of ultimate destination thereof.

Article 2. Scope of the Convention

1. The purpose of this Convention is to promote co-operation among the Parties so that they may address more effectively the various aspects of illicit traffic in narcotic drugs and psychotropic substances having an international dimension. In carrying out their obligations under the Convention, the Parties shall take necessary measures, including legislative and administrative measures, in conformity with the fundamental provisions of their respective domestic legislative systems.

2. The Parties shall carry out their obligations under this Convention in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.

3. A Party shall not undertake in the territory of another Party the exercise of jurisdiction and performance of functions which are exclusively reserved for the authorities of that other Party by its domestic law.

Article 3. Offences and Sanctions

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally:

(a) (i) The production, manufacture, extraction, preparation, offering, offering for sale, distribution, sale, delivery on any terms whatsoever, brokerage, dispatch, dispatch in transit, transport, importation or exportation of any narcotic drug or any psychotropic substance contrary to the provisions of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended or the 1971 Convention;

(ii) The cultivation of opium poppy, coca bush or cannabis plant for the purpose of the production of narcotic drugs contrary to the provisions of the 1961 Convention and the 1961 Convention as amended;

(iii) The possession or purchase of any narcotic drug or psychotropic substance for the purpose of any of the activities enumerated in (i) above;

(iv) The manufacture, transport or distribution of equipment, materials or of substances listed in Table I and Table II, knowing that they are to be used in or for the illicit cultivation, production or manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances;

(v) The organization, management or financing of any of the offences enumerated in (i), (ii), (iii) or (iv) above;

(b) (i) The conversion or transfer of property, knowing that such property is derived from any offence or offences established in accordance with subparagraph (a) of this paragraph, or from an act of participation in such offence or offences, for the purpose of concealing or disguising the illicit origin of the property or of assisting any person who is involved in the commission of such an offence or offences to evade the legal consequences of his actions;

(ii) The concealment or disguise of the true nature, source, location, disposition, movement, rights with respect to, or ownership of property, knowing that such property is derived from an offence or offences established in accordance with subparagraph (a) of this paragraph or from an act of participation in such an offence or offences;

(c) Subject to its constitutional principles and the basic concepts of its legal system:

(i) The acquisition, possession or use of property, knowing, at the time of receipt, that such property was derived from an offence or offences established in accordance with subparagraph (a) of this paragraph or from an act of participation in such offence or offences;

(ii) The possession of equipment or materials or substances listed in Table I and Table II, knowing that they are being or are to be used in or for the illicit cultivation, production or manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances;

(iii) Publicly inciting or inducing others, by any means, to commit any of the offences established in accordance with this article or to use narcotic drugs or psychotropic substances illicitly;

(iv) Participation in, association or conspiracy to commit, attempts to commit and aiding, abetting, facilitating and counselling the commission of any of the offences established in accordance with this article.

2. Subject to its constitutional principles and the basic concepts of its legal system, each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish as a criminal offence under its domestic law, when committed intentionally, the possession, purchase or cultivation of narcotic drugs or psychotropic substances for personal consumption contrary to the provisions of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended or the 1971 Convention.

3. Knowledge, intent or purpose required as an element of an offence set forth in paragraph 1 of this article may be inferred from objective factual circumstances.

4. (a) Each Party shall make the commission of the offences established in accordance with paragraph 1 of this article liable to sanctions which take into account the grave nature of these offences, such as imprisonment or other forms of deprivation of liberty, pecuniary sanctions and confiscation.

(b) The Parties may provide, in addition to conviction or punishment, for an offence established in accordance with paragraph 1 of this article, that the offender shall undergo measures such as treatment, education, aftercare, rehabilitation or social reintegration.

(c) Notwithstanding the preceding subparagraphs, in appropriate cases of a minor nature, the Parties may provide, as alternatives to conviction or punishment, measures such as education, rehabilitation or social reintegration, as well as, when the offender is a drug abuser, treatment and aftercare.

(d) The Parties may provide, either as an alternative to conviction or punishment, or in addition to conviction or punishment of an offence established in accordance with paragraph 2 of this article, measures for the treatment, education, aftercare, rehabilitation or social reintegration of the offender.

5. The Parties shall ensure that their courts and other competent authorities having jurisdiction can take into account factual circumstances which make the commission of the offences established in accordance with paragraph 1 of this article particularly serious, such as:

(a) The involvement in the offence of an organized criminal group to which the offender belongs;

(b) The involvement of the offender in other international organized criminal activities;

(c) The involvement of the offender in other illegal activities facilitated by commission of the offence;

(d) The use of violence or arms by the offender;

(e) The fact that the offender holds a public office and that the offence is connected with the office in question;

(f) The victimization or use of minors;

(g) The fact that the offence is committed in a penal institution or in an educational institution or social service facility or in their immediate vicinity or in other places to which school children and students resort for educational, sports and social activities;

(h) Prior conviction, particularly for similar offences, whether foreign or domestic, to the extent permitted under the domestic law of a Party.

6. The Parties shall endeavour to ensure that any discretionary legal powers under their domestic law relating to the prosecution of persons for offences established in accordance with this article are exercised to maximize the effectiveness of law enforcement measures in respect of those offences and with due regard to the need to deter the commission of such offences.

7. The Parties shall ensure that their courts or other competent authorities bear in mind the serious nature of the offences enumerated in paragraph 1 of this article and the circumstances enumerated in paragraph 5 of this article when considering the eventuality of early release or parole of persons convicted of such offences.

8. Each Party shall, where appropriate, establish under its domestic law a long statute of limitations period in which to commence proceedings for any offence established in accordance with paragraph 1 of this article, and a longer period where the alleged offender has evaded the administration of justice.

9. Each Party shall take appropriate measures, consistent with its legal system, to ensure that a person charged with or convicted of an offence established in accordance with paragraph 1 of this article, who is found within its territory, is present at the necessary criminal proceedings.

10. For the purpose of co-operation among the Parties under this Convention, including, in particular, co-operation under articles 5, 6, 7 and 9, offences established in accordance with this article shall not be considered as fiscal offences or as political offences or regarded as politically motivated, without prejudice to the constitutional limitations and the fundamental domestic law of the Parties.

11. Nothing contained in this article shall affect the principle that the description of the offences to which it refers and of legal defences thereto is reserved to the domestic law of a Party and that such offences shall be prosecuted and punished in conformity with that law.

Article 4. Jurisdiction

1. Each Party:

(a) Shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences it has established in accordance with article 3, paragraph 1, when:

(i) The offence is committed in its territory;

(ii) The offence is committed on board a vessel flying its flag or an aircraft which is registered under its laws at the time the offence is committed;

(b) May take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences it has established in accordance with article 3, paragraph 1, when:

(i) The offence is committed by one of its nationals or by a person who has his habitual residence in its territory;

(ii) The offence is committed on board a vessel concerning which that Party has been authorized to take appropriate action pursuant to article 17, provided that such jurisdiction shall be exercised only on the basis of agreements or arrangements referred to in paragraphs 4 and 9 of that article;

(iii) The offence is one of those established in accordance with article 3, paragraph 1, subparagraph (c)(iv), and is committed outside its territory with a view to the commission, within its territory, of an offence established in accordance with article 3, paragraph 1.

2. Each Party:

(a) Shall also take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences it has established in accordance with article 3, paragraph 1, when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him to another Party on the ground:

(i) That the offence has been committed in its territory or on board a vessel flying its flag or an aircraft which was registered under its law at the time the offence was committed; or

(ii) That the offence has been committed by one of its nationals;

(b) May also take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences it has established in accordance with article 3, paragraph 1, when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him to another Party.

3. This Convention does not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a Party in accordance with its domestic law.

Article 5. Confiscation

1. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to enable confiscation of:

(a) Proceeds derived from offences established in accordance with article 3, paragraph 1, or property the value of which corresponds to that of such proceeds;

(b) Narcotic drugs and psychotropic substances, materials and equipment or other instrumentalities used in or intended for use in any manner in offences established in accordance with article 3, paragraph 1.

2. Each Party shall also adopt such measures as may be necessary to enable its competent authorities to identify, trace, and freeze or seize proceeds, property, instrumentalities or any other things referred to in paragraph 1 of this article, for the purpose of eventual confiscation.

3. In order to carry out the measures referred to in this article, each Party shall empower its courts or other competent authorities to order that bank, financial or commercial records be made available or be seized. A Party shall not decline to act under the provisions of this paragraph on the ground of bank secrecy.

4. (a) Following a request made pursuant to this article by another Party having jurisdiction over an offence established in accordance with article 3, paragraph 1, the Party in whose territory proceeds, property, instrumentalities or any other things referred to in paragraph 1 of this article are situated shall:

(i) Submit the request to its competent authorities for the purpose of obtaining an order of confiscation and, if such order is granted, give effect to it; or
(ii) Submit to its competent authorities, with a view to giving effect to it to the extent requested, an order of confiscation issued by the requesting Party in accordance with paragraph 1 of this article, in so far as it relates to proceeds, property, instrumentalities or any other things referred to in paragraph 1 situated in the territory of the requested Party.

(b) Following a request made pursuant to this article by another Party having jurisdiction over an offence established in accordance with article 3, paragraph 1, the requested Party shall take measures to identify, trace, and freeze or seize proceeds, property, instrumentalities or any other things referred to in paragraph 1 of this article for the purpose of eventual confiscation to be ordered either by the requesting Party or, pursuant to a request under subparagraph (a) of this paragraph, by the requested Party.

(c) The decisions or actions provided for in subparagraphs (a) and (b) of this paragraph shall be taken by the requested Party, in accordance with and subject to the provisions of its domestic law and its procedural rules or any bilateral or multilateral treaty, agreement or arrangement to which it may be bound in relation to the requesting Party.

(d) The provisions of article 7, paragraphs 6 to 19 are applicable *mutatis mutandis*. In addition to the information specified in article 7, paragraph 10, requests made pursuant to this article shall contain the following:

(i) In the case of a request pertaining to subparagraph (a)(i) of this paragraph, a description of the property to be confiscated and a statement of the facts relied upon by the requesting Party sufficient to enable the requested Party to seek the order under its domestic law;

(ii) In the case of a request pertaining to subparagraph (a)(ii), a legally admissible copy of an order of confiscation issued by the requesting Party upon which the request is based, a statement of the facts and information as to the extent to which the execution of the order is requested;

(iii) In the case of a request pertaining to subparagraph (b), a statement of the facts relied upon by the requesting Party and a description of the actions requested.

(e) Each Party shall furnish to the Secretary-General the text of any of its laws and regulations which give effect to this paragraph and the text of any subsequent changes to such laws and regulations.

(f) If a Party elects to make the taking of the measures referred to in subparagraphs (a) and (b) of this paragraph conditional on the existence of a relevant treaty, that Party shall consider this Convention as the necessary and sufficient treaty basis.

(g) The Parties shall seek to conclude bilateral and multilateral treaties, agreements or arrangements to enhance the effectiveness of international co-operation pursuant to this article.

5. (a) Proceeds or property confiscated by a Party pursuant to paragraph 1 or paragraph 4 of this article shall be disposed of by that Party according to its domestic law and administrative procedures.

(b) When acting on the request of another Party in accordance with this article, a Party may give special consideration to concluding agreements on:

(i) Contributing the value of such proceeds and property, or funds derived from the sale of such proceeds or property, or a substantial part thereof, to intergovernmental bodies specializing in the fight against illicit traffic in and abuse of narcotic drugs and psychotropic substances;

(ii) Sharing with other Parties, on a regular or case-by-case basis, such proceeds or property, or funds derived from the sale of such proceeds or property, in accordance with its domestic law, administrative procedures or bilateral or multilateral agreements entered into for this purpose.

6. (a) If proceeds have been transformed or converted into other property, such property shall be liable to the measures referred to in this article instead of the proceeds.

(b) If proceeds have been intermingled with property acquired from legitimate sources, such property shall, without prejudice to any powers relating to seizure or freezing, be liable to confiscation up to the assessed value of the intermingled proceeds.

(c) Income or other benefits derived from:

(i) Proceeds;

(ii) Property into which proceeds have been transformed or converted; or

(iii) Property with which proceeds have been intermingled

shall also be liable to the measures referred to in this article, in the same manner and to the same extent as proceeds.

7. Each Party may consider ensuring that the onus of proof be reversed regarding the lawful origin of alleged proceeds or other property liable to confiscation, to the extent that such action is consistent with the principles of its domestic law and with the nature of the judicial and other proceedings.

8. The provisions of this article shall not be construed as prejudicing the rights of *bona fide* third parties.

9. Nothing contained in this article shall affect the principle that the measures to which it refers shall be defined and implemented in accordance with and subject to the provisions of the domestic law of a Party.

Article 6. Extradition

1. This article shall apply to the offences established by the Parties in accordance with article 3, paragraph 1.
2. Each of the offences to which this article applies shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between Parties. The Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.
3. If a Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention as the legal basis for extradition in respect of any offence to which this article applies. The Parties which require detailed legislation in order to use this Convention as a legal basis for extradition shall consider enacting such legislation as may be necessary.
4. The Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize offences to which this article applies as extraditable offences between themselves.
5. Extradition shall be subject to the conditions provided for by the law of the requested Party or by applicable extradition treaties, including the grounds upon which the requested Party may refuse extradition.
6. In considering requests received pursuant to this article, the requested State may refuse to comply with such requests where there are substantial grounds leading its judicial or other competent authorities to believe that compliance would facilitate the prosecution or punishment of any person on account of his race, religion, nationality or political opinions, or would cause prejudice for any of those reasons to any person affected by the request.
7. The Parties shall endeavour to expedite extradition procedures and to simplify evidentiary requirements relating thereto in respect of any offence to which this article applies.
8. Subject to the provisions of its domestic law and its extradition treaties, the requested Party may, upon being satisfied that the circumstances so warrant and are urgent, and at the request of the requesting Party, take a person whose extradition is sought and who is present in its territory into custody or take other appropriate measures to ensure his presence at extradition proceedings.
9. Without prejudice to the exercise of any criminal jurisdiction established in accordance with its domestic law, a Party in whose territory an alleged offender is found shall:
 - (a) If it does not extradite him in respect of an offence established in accordance with article 3, paragraph 1, on the grounds set forth in article 4, paragraph 2, subparagraph (a), submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution, unless otherwise agreed with the requesting Party;
 - (b) If it does not extradite him in respect of such an offence and has established its jurisdiction in relation to that offence in accordance with article 4, paragraph 2, subparagraph (b), submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution, unless otherwise requested by the requesting Party for the purposes of preserving its legitimate jurisdiction.
10. If extradition, sought for purposes of enforcing a sentence, is refused because the person sought is a national of the requested Party, the requested Party shall, if its law so permits and in conformity with the requirements of such law, upon application of the requesting Party, consider the enforcement of the sentence which has been imposed under the law of the requesting Party, or the remainder thereof.
11. The Parties shall seek to conclude bilateral and multilateral agreements to carry out or to enhance the effectiveness of extradition.
12. The Parties may consider entering into bilateral or multilateral agreements, whether *ad hoc* or general, on the transfer to their country of persons sentenced to imprisonment and other forms of deprivation of liberty for offences to which this article applies, in order that they may complete their sentences there.

Article 7. Mutual Legal Assistance

1. The Parties shall afford one another, pursuant to this article, the widest measure of mutual legal assistance in investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to criminal offences established in accordance with article 3, paragraph 1.
2. Mutual legal assistance to be afforded in accordance with this article may be requested for any of the following purposes:
 - (a) Taking evidence or statements from persons;
 - (b) Effecting service of judicial documents;
 - (c) Executing searches and seizures;
 - (d) Examining objects and sites;
 - (e) Providing information and evidentiary items;

(f) Providing originals or certified copies of relevant documents and records, including bank, financial, corporate or business records;

(g) Identifying or tracing proceeds, property, instrumentalities or other things for evidentiary purposes.

3. The Parties may afford one another any other forms of mutual legal assistance allowed by the domestic law of the requested Party.

4. Upon request, the Parties shall facilitate or encourage, to the extent consistent with their domestic law and practice, the presence or availability of persons, including persons in custody, who consent to assist in investigations or participate in proceedings.

5. A Party shall not decline to render mutual legal assistance under this article on the ground of bank secrecy.

6. The provisions of this article shall not affect the obligations under any other treaty, bilateral or multilateral, which governs or will govern, in whole or in part, mutual legal assistance in criminal matters.

7. Paragraphs 8 to 19 of this article shall apply to requests made pursuant to this article if the Parties in question are not bound by a treaty of mutual legal assistance. If these Parties are bound by such a treaty, the corresponding provisions of that treaty shall apply unless the Parties agree to apply paragraphs 8 to 19 of this article in lieu thereof.

8. Parties shall designate an authority, or when necessary authorities, which shall have the responsibility and power to execute requests for mutual legal assistance or to transmit them to the competent authorities for execution. The authority or the authorities designated for this purpose shall be notified to the Secretary-General. Transmission of requests for mutual legal assistance and any communication related thereto shall be effected between the authorities designated by the Parties; this requirement shall be without prejudice to the right of a Party to require that such requests and communications be addressed to it through the diplomatic channel and, in urgent circumstances, where the Parties agree, through channels of the International Criminal Police Organization, if possible.

9. Requests shall be made in writing in a language acceptable to the requested Party. The language or languages acceptable to each Party shall be notified to the Secretary-General. In urgent circumstances, and where agreed by the Parties, requests may be made orally, but shall be confirmed in writing forthwith.

10. A request for mutual legal assistance shall contain:

(a) The identity of the authority making the request;

(b) The subject matter and nature of the investigation, prosecution or proceeding to which the request relates, and the name and the functions of the authority conducting such investigation, prosecution or proceeding;

(c) A summary of the relevant facts, except in respect of requests for the purpose of service of judicial documents;

(d) A description of the assistance sought and details of any particular procedure the requesting Party wishes to be followed;

(e) Where possible, the identity, location and nationality of any person concerned;

(f) The purpose for which the evidence, information or action is sought.

11. The requested Party may request additional information when it appears necessary for the execution of the request in accordance with its domestic law or when it can facilitate such execution.

12. A request shall be executed in accordance with the domestic law of the requested Party and, to the extent not contrary to the domestic law of the requested Party and where possible, in accordance with the procedures specified in the request.

13. The requesting Party shall not transmit nor use information or evidence furnished by the requested Party for investigations, prosecutions or proceedings other than those stated in the request without the prior consent of the requested Party.

14. The requesting Party may require that the requested Party keep confidential the fact and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting Party.

15. Mutual legal assistance may be refused:

(a) If the request is not made in conformity with the provisions of this article;

(b) If the requested Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, *ordre public* or other essential interests;

(c) If the authorities of the requested Party would be prohibited by its domestic law from carrying out the action requested with regard to any similar offence, had it been subject to investigation, prosecution or proceedings under their own jurisdiction;

(d) If it would be contrary to the legal system of the requested Party relating to mutual legal assistance for the request to be granted.

16. Reasons shall be given for any refusal of mutual legal assistance.

17. Mutual legal assistance may be postponed by the requested Party on the ground that it interferes with an ongoing investigation, prosecution or proceeding. In such a case, the requested Party shall consult with the requesting Party to determine if the assistance can still be given subject to such terms and conditions as the requested Party deems necessary.

18. A witness, expert or other person who consents to give evidence in a proceeding or to assist in an investigation, prosecution or judicial proceeding in the territory of the requesting Party, shall not be prosecuted, detained, punished or subjected to any other restriction of his personal liberty in that territory in respect of acts, omissions or convictions prior to his departure from the territory of the requested Party. Such safe conduct shall cease when the witness, expert or other person having had, for a period of fifteen consecutive days, or for any period agreed upon by the Parties, from the date on which he has been officially informed that his presence is no longer required by the judicial authorities, an opportunity of leaving, has nevertheless remained voluntarily in the territory or, having left it, has returned of his own free will.

19. The ordinary costs of executing a request shall be borne by the requested Party, unless otherwise agreed by the Parties concerned. If expenses of a substantial or extraordinary nature are or will be required to fulfil the request, the Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed as well as the manner in which the costs shall be borne.

20. The Parties shall consider, as may be necessary, the possibility of concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements that would serve the purposes of, give practical effect to, or enhance the provisions of this article.

Article 8. Transfer of Proceedings

The Parties shall give consideration to the possibility of transferring to one another proceedings for criminal prosecution of offences established in accordance with article 3, paragraph 1, in cases where such transfer is considered to be in the interests of a proper administration of justice.

Article 9. Other Forms of Co-operation and Training

1. The Parties shall co-operate closely with one another, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, with a view to enhancing the effectiveness of law enforcement action to suppress the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1. They shall, in particular, on the basis of bilateral or multilateral agreements or arrangements:

- (a) Establish and maintain channels of communication between their competent agencies and services to facilitate the secure and rapid exchange of information concerning all aspects of offences established in accordance with article 3, paragraph 1, including, if the Parties concerned deem it appropriate, links with other criminal activities;
- (b) Co-operate with one another in conducting enquiries, with respect to offences established in accordance with article 3, paragraph 1, having an international character, concerning:
 - (i) The identity, whereabouts and activities of persons suspected of being involved in offences established in accordance with article 3, paragraph 1;
 - (ii) The movement of proceeds or property derived from the commission of such offences;
 - (iii) The movement of narcotic drugs, psychotropic substances, substances in Table I and Table II of this Convention and instrumentalities used or intended for use in the commission of such offences;
- (c) In appropriate cases and if not contrary to domestic law, establish joint teams, taking into account the need to protect the security of persons and of operations, to carry out the provisions of this paragraph. Officials of any Party taking part in such teams shall act as authorized by the appropriate authorities of the Party in whose territory the operation is to take place; in all such cases, the Parties involved shall ensure that the sovereignty of the Party on whose territory the operation is to take place is fully respected;
- (d) Provide, when appropriate, necessary quantities of substances for analytical or investigative purposes;
- (e) Facilitate effective co-ordination between their competent agencies and services and promote the exchange of personnel and other experts, including the posting of liaison officers.

2. Each Party shall, to the extent necessary, initiate, develop or improve specific training programmes for its law enforcement and other personnel, including customs, charged with the suppression of offences established in accordance with article 3, paragraph 1. Such programmes shall deal, in particular, with the following:

- (a) Methods used in the detection and suppression of offences established in accordance with article 3, paragraph 1;
- (b) Routes and techniques used by persons suspected of being involved in offences established in accordance with article 3, paragraph 1, particularly in transit States, and appropriate countermeasures;
- (c) Monitoring of the import and export of narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II;
- (d) Detection and monitoring of the movement of proceeds and property derived from, and narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II, and instrumentalities used or intended for use in, the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1;

- (e) Methods used for the transfer, concealment or disguise of such proceeds, property and instrumentalities;
- (f) Collection of evidence;
- (g) Control techniques in free trade zones and free ports;
- (h) Modern law enforcement techniques.

3. The Parties shall assist one another to plan and implement research and training programmes designed to share expertise in the areas referred to in paragraph 2 of this article and, to this end, shall also, when appropriate, use regional and international conferences and seminars to promote co-operation and stimulate discussion on problems of mutual concern, including the special problems and needs of transit States.

Article 10. International Co-operation and Assistance for Transit States

1. The Parties shall co-operate, directly or through competent international or regional organizations, to assist and support transit States and, in particular, developing countries in need of such assistance and support, to the extent possible, through programmes of technical co-operation on interdiction and other related activities.

2. The Parties may undertake, directly or through competent international or regional organizations, to provide financial assistance to such transit States for the purpose of augmenting and strengthening the infrastructure needed for effective control and prevention of illicit traffic.

3. The Parties may conclude bilateral or multilateral agreements or arrangements to enhance the effectiveness of international co-operation pursuant to this article and may take into consideration financial arrangements in this regard.

Article 11. Controlled Delivery

1. If permitted by the basic principles of their respective domestic legal systems, the Parties shall take the necessary measures, within their possibilities, to allow for the appropriate use of controlled delivery at the international level, on the basis of agreements or arrangements mutually consented to, with a view to identifying persons involved in offences established in accordance with article 3, paragraph 1, and to taking legal action against them.

2. Decisions to use controlled delivery shall be made on a case-by-case basis and may, when necessary, take into consideration financial arrangements and understandings with respect to the exercise of jurisdiction by the Parties concerned.

3. Illicit consignments whose controlled delivery is agreed to may, with the consent of the Parties concerned, be intercepted and allowed to continue with the narcotic drugs or psychotropic substances intact or removed or replaced in whole or in part.

Article 12. Substances Frequently Used in the Illicit Manufacture of Narcotic Drugs or Psychotropic Substances

1. The Parties shall take the measures they deem appropriate to prevent diversion of substances in Table I and Table II used for the purpose of illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances, and shall co-operate with one another to this end.

2. If a Party or the Board has information which in its opinion may require the inclusion of a substance in Table I or Table II, it shall notify the Secretary-General and furnish him with the information in support of that notification. The procedure described in paragraphs 2 to 7 of this article shall also apply when a Party or the Board has information justifying the deletion of a substance from Table I or Table II, or the transfer of a substance from one Table to the other.

3. The Secretary-General shall transmit such notification, and any information which he considers relevant, to the Parties, to the Commission, and, where notification is made by a Party, to the Board. The Parties shall communicate their comments concerning the notification to the Secretary-General, together with all supplementary information which may assist the Board in establishing an assessment and the Commission in reaching a decision.

4. If the Board, taking into account the extent, importance and diversity of the licit use of the substance, and the possibility and ease of using alternate substances both for licit purposes and for the illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances, finds:

- (a) That the substance is frequently used in the illicit manufacture of a narcotic drug or psychotropic substance;
- (b) That the volume and extent of the illicit manufacture of a narcotic drug or psychotropic substance creates serious public health or social problems, so as to warrant international action, it shall communicate to the Commission an assessment of the substance, including the likely effect of adding the substance to either Table I or Table II on both licit use and illicit manufacture, together with recommendations of monitoring measures, if any, that would be appropriate in the light of its assessment.

5. The Commission, taking into account the comments submitted by the Parties and the comments and recommendations of the Board, whose assessment shall be determinative as to scientific matters, and also taking into due consideration any other relevant factors, may decide by a two-thirds majority of its members to place a substance in Table I or Table II.
6. Any decision of the Commission taken pursuant to this article shall be communicated by the Secretary-General to all States and other entities which are, or which are entitled to become, Parties to this Convention, and to the Board. Such decision shall become fully effective with respect to each Party one hundred and eighty days after the date of such communication.
7. (a) The decisions of the Commission taken under this article shall be subject to review by the Council upon the request of any Party filed within one hundred and eighty days after the date of notification of the decision. The request for review shall be sent to the Secretary-General, together with all relevant information upon which the request for review is based.
(b) The Secretary-General shall transmit copies of the request for review and the relevant information to the Commission, to the Board and to all the Parties, inviting them to submit their comments within ninety days. All comments received shall be submitted to the Council for consideration.
(c) The Council may confirm or reverse the decision of the Commission. Notification of the Council's decision shall be transmitted to all States and other entities which are, or which are entitled to become, Parties to this Convention, to the Commission and to the Board.
8. (a) Without prejudice to the generality of the provisions contained in paragraph 1 of this article and the provisions of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention, the Parties shall take the measures they deem appropriate to monitor the manufacture and distribution of substances in Table I and Table II which are carried out within their territory.
(b) To this end, the Parties may:
(i) Control all persons and enterprises engaged in the manufacture and distribution of such substances;
(ii) Control under licence the establishment and premises in which such manufacture or distribution may take place;
(iii) Require that licensees obtain a permit for conducting the aforesaid operations;
(iv) Prevent the accumulation of such substances in the possession of manufacturers and distributors, in excess of the quantities required for the normal conduct of business and the prevailing market conditions.
9. Each Party shall, with respect to substances in Table I and Table II, take the following measures:
(a) Establish and maintain a system to monitor international trade in substances in Table I and Table II in order to facilitate the identification of suspicious transactions. Such monitoring systems shall be applied in close co-operation with manufacturers, importers, exporters, wholesalers and retailers, who shall inform the competent authorities of suspicious orders and transactions.
(b) Provide for the seizure of any substance in Table I or Table II if there is sufficient evidence that it is for use in the illicit manufacture of a narcotic drug or psychotropic substance.
(c) Notify, as soon as possible, the competent authorities and services of the Parties concerned if there is reason to believe that the import, export or transit of a substance in Table I or Table II is destined for the illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances, including in particular information about the means of payment and any other essential elements which led to that belief.
(d) Require that imports and exports be properly labelled and documented. Commercial documents such as invoices, cargo manifests, customs, transport and other shipping documents shall include the names, as stated in Table I or Table II, of the substances being imported or exported, the quantity being imported or exported, and the name and address of the exporter, the importer and, when available, the consignee.
(e) Ensure that documents referred to in subparagraph (d) of this paragraph are maintained for a period of not less than two years and may be made available for inspection by the competent authorities.
10. (a) In addition to the provisions of paragraph 9, and upon request to the Secretary-General by the interested Party, each Party from whose territory a substance in Table I is to be exported shall ensure that, prior to such export, the following information is supplied by its competent authorities of the competent authorities of the importing country:
(i) Name and address of the exporter and importer and, when available, the consignee;
(ii) Name of the substance in Table I;
(iii) Quantity of the substance to be exported;
(iv) Expected point of entry and expected date of dispatch;
(v) Any other information which is mutually agreed upon by the Parties.
(b) A Party may adopt more strict or severe measures of control than those provided by this paragraph if, in its opinion, such measures are desirable or necessary.
11. Where a Party furnishes information to another Party in accordance with paragraphs 9 and 10 of this article, the Party furnishing such information may require that the Party receiving it keep confidential any trade, business, commercial or professional secret or trade process.
12. Each Party shall furnish annually to the Board, in the form and manner provided for by it and on forms made available by it, information on:
(a) The amounts seized of substances in Table I and Table II and, when known, their origin;

- (b) Any substance not included in Table I or Table II which is identified as having been used in illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic substances, and which is deemed by the Party to be sufficiently significant to be brought to the attention of the Board;
- (c) Methods of diversion and illicit manufacture.

13. The Board shall report annually to the Commission on the implementation of this article and the Commission shall periodically review the adequacy and propriety of Table I and Table II.

14. The provisions of this article shall not apply to pharmaceutical preparations, nor to other preparations containing substances in Table I or Table II that are compounded in such a way that such substances cannot be easily used or recovered by readily applicable means.

Article 13. Materials and Equipment

The Parties shall take such measures as they deem appropriate to prevent trade in and the diversion of materials and equipment for illicit production or manufacture of narcotic drugs and psychotropic substances and shall co-operate to this end.

Article 14. Measures to Eradicate Illicit Cultivation of Narcotic Plants and to Eliminate Illicit Demand For Narcotic Drugs and Psychotropic Substances

1. Any measures taken pursuant to this Convention by Parties shall not be less stringent than the provisions applicable to the eradication of illicit cultivation of plants containing narcotic and psychotropic substances and to the elimination of illicit demand for narcotic drugs and psychotropic substances under the provisions of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention.
2. Each Party shall take appropriate measures to prevent illicit cultivation of and to eradicate plants containing narcotic or psychotropic substances, such as opium poppy, coca bush and cannabis plants, cultivated illicitly in its territory. The measures adopted shall respect fundamental human rights and shall take due account of traditional licit uses, where there is historic evidence of such use, as well as the protection of the environment.
3. (a) The Parties may co-operate to increase the effectiveness of eradication efforts. Such co-operation may, *inter alia*, include support, when appropriate, for integrated rural development leading to economically viable alternatives to illicit cultivation. Factors such as access to markets, the availability of resources and prevailing socio-economic conditions should be taken into account before such rural development programmes are implemented. The Parties may agree on any other appropriate measures of co-operation.
(b) The Parties shall also facilitate the exchange of scientific and technical information and the conduct of research concerning eradication.
(c) Whenever they have common frontiers, the Parties shall seek to co-operate in eradication programmes in their respective areas along those frontiers.
4. The Parties shall adopt appropriate measures aimed at eliminating or reducing illicit demand for narcotic drugs and psychotropic substances, with a view to reducing human suffering and eliminating financial incentives for illicit traffic. These measures may be based, *inter alia*, on the recommendations of the United Nations, specialized agencies of the United Nations such as the World Health Organization, and other competent international organizations, and on the Comprehensive Multidisciplinary Outline adopted by the International Conference on Drug Abuse and Illicit Trafficking, held in 1987, as it pertains to governmental and non-governmental agencies and private efforts in the fields of prevention, treatment and rehabilitation. The Parties may enter into bilateral or multilateral agreements or arrangements aimed at eliminating or reducing illicit demand for narcotic drugs and psychotropic substances.
5. The Parties may also take necessary measures for early destruction or lawful disposal of the narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II which have been seized or confiscated and for the admissibility as evidence of duly certified necessary quantities of such substances.

Article 15. Commercial Carriers

1. The Parties shall take appropriate measures to ensure that means of transport operated by commercial carriers are not used in the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1; such measures may include special arrangements with commercial carriers.
2. Each Party shall require commercial carriers to take reasonable precautions to prevent the use of their means of transport for the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1. Such precautions may include:
 - (a) If the principal place of business of a commercial carrier is within the territory of the Party:
 - (i) Training of personnel to identify suspicious consignments or persons;
 - (ii) Promotion of integrity of personnel;
 - (b) If a commercial carrier is operating within the territory of the Party:

- (i) Submission of cargo manifests in advance, whenever possible;
- (ii) Use of tamper-resistant, individually verifiable seals on containers;
- (iii) Reporting to the appropriate authorities at the earliest opportunity all suspicious circumstances that may be related to the commission of offences established in accordance with article 3, paragraph 1.

3. Each Party shall seek to ensure that commercial carriers and the appropriate authorities at points of entry and exit and other customs control areas co-operate, with a view to preventing unauthorized access to means of transport and cargo and to implementing appropriate security measures.

Article 16. Commercial Documents and Labelling of Exports

1. Each Party shall require that lawful exports of narcotic drugs and psychotropic substances be properly documented. In addition to the requirements for documentation under article 31 of the 1961 Convention, article 31 of the 1961 Convention as amended and article 12 of the 1971 Convention, commercial documents such as invoices, cargo manifests, customs, transport and other shipping documents shall include the names of the narcotic drugs and psychotropic substances being exported as set out in the respective Schedules of the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention, the quantity being exported, and the name and address of the exporter, the importer and, when available, the consignee.

2. Each Party shall require that consignments of narcotic drugs and psychotropic substances being exported be not mislabelled.

Article 17. Illicit Traffic by Sea

1. The Parties shall co-operate to the fullest extent possible to suppress illicit traffic by sea, in conformity with the international law of the sea.

2. A Party which has reasonable grounds to suspect that a vessel flying its flag or not displaying a flag or marks of registry is engaged in illicit traffic may request the assistance of other Parties in suppressing its use for that purpose. The Parties so requested shall render such assistance within the means available to them.

3. A Party which has reasonable grounds to suspect that a vessel exercising freedom of navigation in accordance with international law and flying the flag or displaying marks of registry of another Party is engaged in illicit traffic may so notify the flag State, request confirmation of registry and, if confirmed, request authorization from the flag State to take appropriate measures in regard to that vessel.

4. In accordance with paragraph 3 or in accordance with treaties in force between them or in accordance with any agreement or arrangement otherwise reached between those Parties, the flag State may authorize the requesting State to, *inter alia*:

- (a) Board the vessel;
- (b) Search the vessel;
- (c) If evidence of involvement in illicit traffic is found, take appropriate action with respect to the vessel, persons and cargo on board.

5. Where action is taken pursuant to this article, the Parties concerned shall take due account of the need not to endanger the safety of life at sea, the security of the vessel and the cargo or to prejudice the commercial and legal interests of the flag State or any other interested State.

6. The flag State may, consistent with its obligations in paragraph 1 of this article, subject its authorization to conditions to be mutually agreed between it and the requesting Party, including conditions relating to responsibility.

7. For the purposes of paragraphs 3 and 4 of this article, a Party shall respond expeditiously to a request from another Party to determine whether a vessel that is flying its flag is entitled to do so, and to requests for authorization made pursuant to paragraph 3. At the time of becoming a Party to this Convention, each Party shall designate an authority or, when necessary, authorities to receive and respond to such requests. Such designation shall be notified through the Secretary-General to all other Parties within one month of the designation.

8. A Party which has taken any action in accordance with this article shall promptly inform the flag State concerned of the results of that action.

9. The Parties shall consider entering into bilateral or regional agreements or arrangements to carry out, or to enhance the effectiveness of, the provisions of this article.

10. Action pursuant to paragraph 4 of this article shall be carried out only by warships or military aircraft, or other ships or aircraft clearly marked and identifiable as being on government service and authorized to that effect.

11. Any action taken in accordance with this article shall take due account of the need not to interfere with or affect the rights and obligations and the exercise of jurisdiction of coastal States in accordance with the international law of the sea.

Article 18. Free Trade Zones and Free Ports

1. The Parties shall apply measures to suppress illicit traffic in narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II in free trade zones and in free ports that are no less stringent than those applied in other parts of their territories.

2. The Parties shall endeavour:

(a) To monitor the movement of goods and persons in free trade zones and free ports, and, to that end, shall empower the competent authorities to search cargoes and incoming and outgoing vessels, including pleasure craft and fishing vessels, as well as aircraft and vehicles and, when appropriate, to search crew members, passengers and their baggage;

(b) To establish and maintain a system to detect consignments suspected of containing narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II passing into or out of free trade zones and free ports;

(c) To establish and maintain surveillance systems in harbour and dock areas and at airports and border control points in free trade zones and free ports.

Article 19. The Use of the Mails

1. In conformity with their obligations under the Conventions of the Universal Postal Union, and in accordance with the basic principles of their domestic legal systems, the Parties shall adopt measures to suppress the use of the mails for illicit traffic and shall co-operate with one another to that end.

2. The measures referred to in paragraph 1 of this article shall include, in particular:

(a) Co-ordinated action for the prevention and repression of the use of the mails for illicit traffic;

(b) Introduction and maintenance by authorized law enforcement personnel of investigative and control techniques designed to detect illicit consignments of narcotic drugs, psychotropic substances and substances in Table I and Table II in the mails;

(c) Legislative measures to enable the use of appropriate means to secure evidence required for judicial proceedings.

Article 20. Information to Be Furnished by the Parties

1. The Parties shall furnish, through the Secretary-General, information to the Commission on the working of this Convention in their territories and, in particular:

(a) The text of laws and regulations promulgated in order to give effect to the Convention;

(b) Particulars of cases of illicit traffic within their jurisdiction which they consider important because of new trends disclosed, the quantities involved, the sources from which the substances are obtained, or the methods employed by persons so engaged.

2. The Parties shall furnish such information in such a manner and by such dates as the Commission may request.

Article 21. Functions of the Commission

The Commission is authorized to consider all matters pertaining to the aims of this Convention and, in particular:

(a) The Commission shall, on the basis of the information submitted by the Parties in accordance with article 20, review the operation of this Convention;

(b) The Commission may make suggestions and general recommendations based on the examination of the information received from the Parties;

(c) The Commission may call the attention of the Board to any matters which may be relevant to the functions of the Board;

(d) The Commission shall, on any matter referred to it by the Board under article 22, paragraph 1(b), take such action as it deems appropriate;

(e) The Commission may, in conformity with the procedures laid down in article 12, amend Table I and Table II;

(f) The Commission may draw the attention of non-Parties to decisions and recommendations which it adopts under this Convention, with a view to their considering taking action in accordance therewith.

Article 22. Functions of the Board

1. Without prejudice to the functions of the Commission under article 21, and without prejudice to the functions of the Board and the Commission under the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention:

(a) If, on the basis of its examination of information available to it, to the Secretary-General or to the Commission, or of information communicated by United Nations organs, the Board has reason to believe that the aims of this Convention in matters related to its competence are not being met, the Board may invite a Party or Parties to furnish any relevant information;

(b) With respect to articles 12, 13 and 16:

(i) After taking action under subparagraph (a) of this article, the Board, if satisfied that it is necessary to do so, may call upon the Party concerned to adopt such remedial measures as shall seem under the circumstances to be necessary for the execution of the provisions of articles 12, 13 and 16;

(ii) Prior to taking action under (iii) below, the Board shall treat as confidential its communications with the Party concerned under the preceding subparagraphs;

(iii) If the Board finds that the Party concerned has not taken remedial measures which it has been called upon to take under this subparagraph, it may call the attention of the Parties, the Council and the Commission to the matter. Any report published by the Board under this subparagraph shall also contain the views of the Party concerned if the latter so requests.

2. Any Party shall be invited to be represented at a meeting of the Board at which a question of direct interest to it is to be considered under this article.

3. If in any case a decision of the Board which is adopted under this article is not unanimous, the views of the minority shall be stated.

4. Decisions of the Board under this article shall be taken by a two-thirds majority of the whole number of the Board.

5. In carrying out its functions pursuant to subparagraph 1(a) of this article, the Board shall ensure the confidentiality of all information which may come into its possession.

6. The Board's responsibility under this article shall not apply to the implementation of treaties or agreements entered into between Parties in accordance with the provisions of this Convention.

7. The provisions of this article shall not be applicable to disputes between Parties falling under the provisions of article 32.

Article 23. Reports of the Board

1. The Board shall prepare an annual report on its work containing an analysis of the information at its disposal and, in appropriate cases, an account of the explanations, if any, given by or required of Parties, together with any observations and recommendations which the Board desires to make. The Board may make such additional reports as it considers necessary. The reports shall be submitted to the Council through the Commission which may make such comments as it sees fit.

2. The reports of the Board shall be communicated to the Parties and subsequently published by the Secretary-General. The Parties shall permit their unrestricted distribution.

Article 24. Application of Stricter Measures than those Required by this Convention

A Party may adopt more strict or severe measures than those provided by this Convention if, in its opinion, such measures are desirable or necessary for the prevention or suppression of illicit traffic.

Article 25. Non-Derogation from Earlier Treaty Rights and Obligations

The provisions of this Convention shall not derogate from any rights enjoyed or obligations undertaken by Parties to this Convention under the 1961 Convention, the 1961 Convention as amended and the 1971 Convention.

Article 26. Signature

This Convention shall be open for signature at the United Nations Office at Vienna, from 20 December 1988 to 28 February 1989, and thereafter at the Headquarters of the United Nations at New York, until 20 December 1989, by:

(a) All States;

(b) Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia;

(c) Regional economic integration organizations which have competence in respect of the negotiation, conclusion and application of international agreements in matters covered by this Convention, references under the Convention to Parties, States or national services being applicable to these organizations within the limits of their competence.

Article 27. Ratification, Acceptance, Approval or Act of Formal Confirmation

1. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval by States and by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and to acts of formal confirmation by regional economic integration organizations referred to in article 26, subparagraph (c). The instruments of ratification, acceptance or approval and those relating to acts of formal confirmation shall be deposited with the Secretary-General.

2. In their instruments of formal confirmation, regional economic integration organizations shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Convention. These organizations shall

also inform the Secretary-General of any modification in the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention.

Article 28. Accession

1. This Convention shall remain open for accession by any State, by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and by regional economic integration organizations referred to in article 26, subparagraph (c). Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General.

2. In their instruments of accession, regional economic integration organizations shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Convention. These organizations shall also inform the Secretary-General of any modification in the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention.

Article 29. Entry into Force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of the deposit with the Secretary-General of the twentieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession by States or by Namibia, represented by the Council for Namibia.

2. For each State or for Namibia, represented by the Council for Namibia, ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention after the deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3. For each regional economic integration organization referred to in article 26, subparagraph (c) depositing an instrument relating to an act of formal confirmation or an instrument of accession, this Convention shall enter into force on the ninetieth day after such deposit, or at the date the Convention enters into force pursuant to paragraph 1 of this article, whichever is later.

Article 30. Denunciation

1. A Party may denounce this Convention at any time by a written notification addressed to the Secretary-General.

2. Such denunciation shall take effect for the Party concerned one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

Article 31. Amendments

1. Any Party may propose an amendment to this Convention. The text of any such amendment and the reasons therefor shall be communicated by that Party to the Secretary-General, who shall communicate it to the other Parties and shall ask them whether they accept the proposed amendment. If a proposed amendment so circulated has not been rejected by any Party within twenty-four months after it has been circulated, it shall be deemed to have been accepted and shall enter into force in respect of a Party ninety days after that Party has deposited with the Secretary-General an instrument expressing its consent to be bound by that amendment.

2. If a proposed amendment has been rejected by any Party, the Secretary-General shall consult with the Parties and, if a majority so requests, he shall bring the matter, together with any comments made by the Parties, before the Council which may decide to call a conference in accordance with Article 62, paragraph 4, of the Charter of the United Nations. Any amendment resulting from such a conference shall be embodied in a Protocol of Amendment. Consent to be bound by such a Protocol shall be required to be expressed specifically to the Secretary-General.

Article 32. Settlement of Disputes

1. If there should arise between two or more Parties a dispute relating to the interpretation or application of this Convention, the Parties shall consult together with a view to the settlement of the dispute by negotiation, enquiry, mediation, conciliation, arbitration, recourse to regional bodies, judicial process or other peaceful means of their own choice.

2. Any such dispute which cannot be settled in the manner prescribed in paragraph 1 of this article shall be referred, at the request of any one of the States Parties to the dispute, to the International Court of Justice for decision.

3. If a regional economic integration organization referred to in article 26, subparagraph (c) is a Party to a dispute which cannot be settled in the manner prescribed in paragraph 1 of this article, it may, through a State

Member of the United Nations, request the Council to request an advisory opinion of the International Court of Justice in accordance with Article 65 of the Statute of the Court, which opinion shall be regarded as decisive.

4. Each State, at the time of signature or ratification, acceptance or approval of this Convention or accession thereto, or each regional economic integration organization, at the time of signature or deposit of an act of formal confirmation or accession, may declare that it does not consider itself bound by paragraphs 2 and 3 of this article. The other Parties shall not be bound by paragraphs 2 and 3 with respect to any Party having made such a declaration.

5. Any Party having made a declaration in accordance with paragraph 4 of this article may at any time withdraw the declaration by notification to the Secretary-General.

Article 33. Authentic Texts

The Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of this Convention are equally authentic.

Article 34. Depositary

The Secretary-General shall be the depositary of this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

Done at Vienna, in one original, this twentieth day of December one thousand nine hundred and eighty-eight.

Annex

REVISED TABLES INCLUDING THE AMENDMENTS MADE BY THE COMMISSION ON NARCOTIC DRUGS IN FORCE AS OF 23 NOVEMBER 1992

Table I

N-acetylanthranilic acid
Ephedrine
Ergometrine
Ergotamine
Isosafrole
Lysergic acid
3,4-methylenedioxyphenyl-2-propanone
1-phenyl-2-propanone
Piperonal
Pseudoephedrine
Safrole
The salts of the substances listed in this Table
whenever the existence of such salts is possible.

Table II

Acetic anhydride
Acetone
Anthranilic acid
Ethyl ether
Hydrochloric acid
Methyl ethyl ketone
Phenylacetic acid
Piperidine
Potassium permanganate
Sulphuric acid
Toluene
The salts of the substances listed in this Table
whenever the existence of such salts is possible (the
salts of hydrochloric acid and sulphuric acid are
specifically excluded)

Õiend

Akt tehniliselt korrastatud, lisatud seosed ja ingliskeelne tekst.